

Utorak, 20. maj 2008.
Svedok Alexander Tchernetsky
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 9.01 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima u sudnici. Gospodine sekretare, molim vas, najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici. Ovo je *Predmet IT-6-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i ostalih.*

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Gospodine Russo, da li ste spremni da nastavite svoje glavno ispitivanje?

TUŽILAC RUSSO: Jesam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Sudski poslužitelj je već otišao po svedoka da ga doprati u sudnicu.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Dobro jutro, gospodine Tchernetsky.

SVEDOK TCHERNETSKY: Dobro jutro.

SUDIJA ORIE: Želeo bih da vas podsetim da ste još uvek pod svečanom izjavom koju ste dali juče na početku vašeg svedočenja. Gospodin Russo će sada nastaviti svoje ispitivanje. Molim vas, nastavite, gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

svedok: Alexander Tchernetsky

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RUSSO – NASTAVAK

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, mi smo stali juče kod razgovora ili kad smo pokušali da započnemo razgovor o granatiranju područja oko Cetine u julu 1995. godine. Da li se sećate tih incidenata?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, sećam se.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine sekretare, molim vas da nam predočite dokument po Pravilu 65ter koji nosi broj 4938.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Dok čekamo da se pojavi dokument, gospodine Tchernetsky, želim da vam kažem da smo pokušali da povećamo delove karte koju smo juče uvrstili u spis kao dokazni predmet Tužilaštva broj P206.

TUŽILAC RUSSO: To je dokazni predmet Tužilaštva broj P206. Molio bih ako može da se poveća. Zamolio bih za pomoć sudskog poslužitelja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Molio bih da zaokružite područje za koje u vašoj izjavi kažete da je bilo granatirano u julu 1995. godine.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: To je ovo područje.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, želeo bih da ponudim ovaj dokaz u spis.

SUDIJA ORIE: Više se neće stavljati nikave oznake u ovom delu?

TUŽILAC RUSSO: Neće, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Pretpostavljam da nema prigovora?

ADVOKAT KEHOE: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Hvala. Gospodine sekretare, koji će to biti broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P207.

SUDIJA ORIE: U redu. To je deo karte koju je svedok obeležio i prima se u spis.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, da li možete da objasnite Pretresnom veću šta je bila operacija *Žetva* i kako je do nje došlo?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: S vremena na vreme područje Cetine je granatirano, posebno kada je započela žetvena sezona. Srpske vođe, srpske vlasti obratile su se sedištu UNPROFOR-a, protestujući zbog granatiranja i tražeći pomoć u sprečavanju daljnijeg granatiranja, jer je granatiranje sprečavalo seljake da obave žetvu. Čim bi poljoprivredne mašine izašle na teren, započelo bi granatiranje sa bosanske strane. Kako bi seljaci mogli da obave žetvu, organizovali smo zajedničku operaciju, to jest, zajednički između posmatrača iz Sektora Jug i Civilne policije Ujedinjenih nacija. Kako smo to učinili? Svakodnevno smo dodeljivali jednu patrolu u vozilu koje je vidljivo obeleženo

zastavom, a ovo patroliranje je pomagalo ljudima prilikom žetve. Pratiti smo da li se pojavljuje bilo kakvo oružje, uključujući i tenkove sa bosanske strane, ali dok smo bili tamo, nije bilo granatiranja. Jedna patrola bi radila sve do ručka, a nakon ručka, to bi obavljala civilna policija Ujedinjenih nacija. Tako smo se smenjivali. Ova operacija je trajala nekih nedelju dana, možda malo duže.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam na odgovoru. Pre nego što ste započeli ovu misiju, da li ste bili na području doline Cetina?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Jesam. To područje je bilo u našoj zoni odgovornosti i mi smo redovno patrolirali tuda.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Možete li da kažete Sudu da li ste vi ili vaši timovi vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija ikada doživeli ograničenje kretanja prilikom patroliranja u području Cetine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: U području Cetine srpske vlasti nisu sprečavale naš rad.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da date neku predstavu Pretresnom veću o tome kako je izgledala dolina Cetine? Koliko je veliki prostor koji je bio granatiran?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Pa, ova dolina je mogla da bude dva ili tri kilometara u dužinu, a kuće su se nizale su na obe strane, u stvari, sa tri strane, sa zapadne, severne i istočne. A u središtu doline postojalo je veliko polje. Što se tiče dimenzije, koliko ja znam, pre *Operacije Oluja*, odnosno, što se tiče stanovništva, bilo je oko 1.500 ljudi koji su živeli u tom području.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću da li je ovo područje bilo naseljeno većinski srpskim ili hrvatskim stanovništvom?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Tamo su bili samo Srbi.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Sudu šta je tačno bilo granatirano? Gde ste našli dokaze o granatiranju?

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, časni Sude. Pitanje je bilo šta je granatirano, za razliku od onoga za šta postoje dokazi šta je granatirano. Dakle, to su dva različita pitanja. Pretpostavljam da on nije bio tamo dok se granatiranje događalo, tako da on ne zna šta je bilo granatirano. Ako govori o dokazima, to je drugo pitanje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, možda biste ovoj stvari trebali da pristupite korak po korak, i da pitate šta je granatirano, a zatim na osnovu kojih dokaza ili koji su to dokazi možda naveli svedoka da donese zaključak koje je to područje bilo granatirano.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ako mogu da kažem samo kao *fus notu*, da svedok nije bio tamo kada je bilo granatirano.

SUDIJA ORIE: Da. Ponekad možete da pronađete dokaze čak i ako niste bili tamo ...

ADVOKAT KEHOE: (*preklapanje govornika*) ... ne. Shvatam, časni Sude. U stvari, to je drugi deo mog prethodnog pitanja.

SUDIJA ORIE: Da. Produžite, molim vas.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, da li možete da kažete Pretresnom veće da li ste ikada naišli na neke dokaze o tome da je bila granatirana dolina Cetine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da. Jesam. Uočio sam posledice granatiranja u dolini Cetine i najmanje dva puta sam lično išao na teren kako bih istražio situaciju.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću šta ste to tačno videli a što vas je navelo na zaključak da je došlo do granatiranja?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Otišli smo po zadatku štaba sektora da istražimo slučajeve nakon granatiranja. Primitili smo kratere, naišli smo na tragove od šrapnela i isto tako uočili smo tragove šrapnela na kućama i automobilima.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću da li je u bilo kom trenutku kada ste vi obilazili dolinu Cetine na tom području bilo razmešteno oruđe Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: U području koje sam obeležio na karti nijedna od naših patrola nije našla bilo kakvo naoružanje ili artiljeriju.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću da li je na tom području koje je granatirano bilo položaja Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Za vreme svih mojih terenskih obilazaka tog područja ja sam samo jednom naišao na vojnika koji je rekao da se na cetinjskom području nalazi na odmoru i bio je nenaoružan.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću da li je za vreme patrola koje ste vi obavljali, odnosno koje su obavljali pripadnici tima vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, naišli na bilo šta što bi bilo od vojnog značaja u cetinjskoj dolini?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: U području koje sam obeležio, nije bilo naoružanja, artiljerije ili borbene tehnike, kao ni vojske. Najbliže naoružanje nalazilo se nekoliko kilometara dalje, na području Kijeve, i dalje, bliže liniji sukoba, južno od Cetine, možda šest ili osam kilometara.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, upravo ste pomenuli mesto koje se zove Kijevo. Molim vas, pogledajte na ekran, tu je Kijevo obeleženo na vrhu sa

leve strane. Da li je to mesto o kom govorite? Ne morate da ga obeležavate. Samo pitam da li je to to mesto?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da. Ovde je. Nalazi se zapadno, severozapadno od Cetine, nekoliko kilometara dalje.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću šta se tačno u Kijevu nalazilo?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne sećam se tačno ali, ukoliko se dobro sećam, u području Kijeva videli smo artiljerijsko oružje, raketne bacače na položaju.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Dakle, gospodine Tchernetsky, da je Vojska Republike Srpske Krajine otvarala vatru iz zone odgovornosti vašeg tima na područje pod kontrolom Hrvatske vojske ili drugih hrvatskih snaga, da li je to nešto što bi vaš tim vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija bio zadužen da ispita?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Pa, to bi zavisilo od toga koje je područje gađano, jer je sektor podeljen na zone odgovornosti raznih grupa vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija. A sa hrvatske strane takođe su bile dve naše grupe, jedna u Sinju, a druga u Šibeniku. Ako je bilo gađano neko područje koje je bilo u njihovoj zoni odgovornosti, onda je to bio njihov zadatak da to istraže. Ali ako je vatra otvarana sa srpske strane i ako je vatru otvarala srpska artiljerija u našoj zoni odgovornosti, onda je to bio naš zadatak da to istražimo i da pronademo odakle je tačno otvarana vatra.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću da li ste ikada dobili zadatak da istražite granatiranje koje je vršila Vojska Republike Srpske Krajine u cetinskoj dolini?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Izvinjavam se. Nisam razumeo pitanje. Da li mislite da li je područje Cetine bilo ciljano od strane VRSK, od Vojske Republike Srpske Krajine?

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ne, oprostite. Mislim da ste pogrešno shvatili moje pitanje. Moje pitanje je bilo da li ste ikada dobili zadatak da istražite granatiranje koje je vršila Vojska Republike Srpske Krajine iz cetinske doline, otvarajući vatru preko - prema Bosni?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne, barem ne dok sam bio u misiji među vojnim posmatračima Ujedinjenih nacija. Nismo dobijali takve zadatke iz sedišta.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Mislim da je moje pitanje bilo specifičnije nego što je trebalo da bude. Jeste li vi ili vaš tim vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija ikada istraživali da li je bilo granatiranja od strane Vojske Republike Srpske Krajine iz cetinske doline na bilo koje drugo područje?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Po mom najboljem znanju, a bio sam obični posmatrač u to vreme, nije bilo takvih istraživanja, barem ne u našoj grupi posmatrača.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine predsedavajući, ja ću sada da predem na drugu temu. Ne znam da li vi imate nekih pitanja u vezi sa ovim?

SUDIJA ORIE: Ja nemam nikakvih pitanja.

TUŽILAC RUSSO: Hvala.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, ja bih sada prešao na razgovor o događajima na području Strmice pre *Operacije Oluja*. Mislim da ste o tome govorili u vašoj prvoj izjavi svedoka. To je dokazni predmet Tužilaštva broj P204, na 2. stranici, u 4. paragrafu. U tom paragrafu navedeno je da ste dosta često odlazili na područje Strmice da istražite slučajeve artiljerijske vatre sa hrvatske strane. Možete li, molim vas, da kažete Pretresnom veću koliko ste otprilike puta otišli u Strmicu kako biste istražili područje koje je bilo granatirano?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Tamo sam odlazio barem dva puta kako bih istražio posledice granatiranja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ako biste mogli da pomognete Sudu i da objasnite kakve ste pronašli dokaze, ako ih je bilo -da je bilo granatiranja u tom području?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: I tada smo naišli na kratere od eksplozija granata. Naišli smo na delimično uništene zgrade, uništene granatiranjem, sa tragovima od šrapnela.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Možete li reći Sudu šta je sve bili pogođeno ovom vrstom šrapnela?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Stambene kuće su bile oštećene, a u toku jedne istrage, lično sam primetio da je bilo ...

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, gospodine. Nijedna od ovih informacija o tome šta je bio pogođeno, o tim kućama, i tako dalje, kad je reč o Strmici ne pominje se bilo gde, u bilo kojoj izjavi svedoka ili u beleškama sa pripremnih sastanaka - ništa.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, u njegovoj izjavi svedoka pokazuje se da je područje Strmice bilo granatirano i da nije bilo vojnih položaja. Ne mislim da je nategnuto da pitam svedoka šta su tačno pogodile granate.

ADVOKAT KEHOE: Pa, časni Sude, postoje putevi koji prolaze kroz Strmicu, postoje i drugi objekti kad idete kroz Strmicu. Ali tu ne postoji ništa što bi se ticalo pitanja koje je Pretresno veće upravo postavilo, a vezano za to da li su neki civilni objekti bili pogođeni, ili da li je ovaj svedok izvršio analizu kratera dok je boravio tamo. Nema ništa u tome.

SUDIJA ORIE: Dakle, nema vojne svrhe. Pitanje je prilično otvoreno. Kakve vrste stvari. Tu bi mogli da spadaju i putevi. Tako da mislim da ovakvu vrstu pojašnjenja gospodin Russo ima pravo da pita. I ako to stvara bilo kakve probleme, možete to da razrešite u unakrsnom ispitivanju svedoka. Prvo ćemo čuti njegove odgovore, onda možda možete da tražite dodatno vreme. Molim vas, nastavite, gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Izvinjavam se, gospodine Tchernetsky. Čini se da ste prekinuti u sred odgovora. Ponovo ću da vas pitam da nam objasnite šta je sve bilo izloženo granatiranju?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Znali smo da je bilo granatiranja, jer smo mogli da uočimo kratere od eksplodiranih granata. Mogli smo da vidimo stambene kuće, zgrade i školsku zgradu oštećene šrapnelima.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li je vaš tim vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija ikada igde naišao na probleme u slobodi kretanja na području Strmice a pre *Operacije Oluja*?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne, stvar je u tome što je u Strmici bio položaj kninskog bataljona UNPROFOR-a na rubu područja. To je bio Kenijski bataljon, a ni mi, ni snage UNPROFOR-a nismo imali nikakvih problema oko kretanja u tom području. Naša grupa vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija redovno je kontrolisala to područje, svakodnevno smo patrolirali tim područjem.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Dakle, u vašoj izjavi svedoka vi govorite o konkretnom incidentu granatiranja kom ste vi lično prisustvoali u Strmici zajedno s drugima. Molim vas da objasnite Pretresnom veću okolnosti pod kojima se to dogodilo tog dana.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: To je bilo krajem jula. Mi smo dobili zadatak iz štaba sektora da istražimo granatiranje koje se dogodilo tokom noći, a gađano je stambeno naselje u području Strmice. Istraga je sprovedena na zahtev komande Vojske Republike Srpske Krajine i obavljena je uz saradnju vojnih jedinica Vojske Republike Srpske Krajine. Poslali smo dva vozila u Strmicu, i pre nego smo došli do položaja Kenijskog bataljona, jer, pre svega, želeli smo da čujemo njihovo svjedočenje o tome, s obzirom da su bili na položaju u to vreme, ponovo je došlo do granatiranja. To je bio masivan raketni i artiljerijski napad iz topova i minobacača. Mi smo bili prisiljeni da se vratimo i pokušali smo da izađemo iz područja koje je bilo na meti artiljerijske vatre, ali od granate koje su padale vrlo blizu, napustili smo naša vozila i sakrili se u jednu kuću u blizini. Granatiranje se nastavilo i to prilično dugo vremena dok smo se skrivali u podrumu te kuće. Čim je malo došlo do popuštanja granatiranja, došli smo do naših vozila, pokušavajući da se zaštitimo od vatre i brzo smo napustili to područje.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine sekretare, molim vas da nam predočite dokument po Pravilu 65ter koji nosi broj 4963.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, dok čekamo da se pojavi dokument, reći ću vam da se radi o snimku iz vazduha strmičkog područja. Zamoliću vas da pogledate fotografiju i molim vas ako možete da zaokružite područja koja su granatirana tog dana o kom ste nam upravo govorili.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Granatiranje je počelo kada smo otprilike bili ovde u ovom području. Prve granate su pale otprilike ovde, zapadno od položaja Kenijskog bataljona. Zatim nešto i prema jugu ... možete ovo skloniti. U redu. Zatim prema jugu, mi smo se nalazili ovde ili ovde, kada smo napustili vozila i otišli dole u taj podrum. Granatiranje je prekrivalo sve teritorije kao što je ova.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A, gospodine Tchernetsky, rekli ste "ovde i ovde", gde ste možda tu negde napustili vozila. Možete li da stavite X na oba ta mesta gde mislite da ste se možda nalazili kada ste napustili vaše vozilo?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne mogu tačno da se setim, ali mislim da je bilo približno ovde.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Molim vas da zaokružite područje gde se nalazio Kenijski bataljon?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Kenijski bataljon je bio ovde.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete taj krug da obeležite slovima "UN"?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: *(svedok obeležava)*

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, želeo bih da ponudim u spis ovaj dokument.

SUDIJA ORIE: Sada imamo kartu s puno krugova i ovala. Pokušajmo da vidimo. Vidim da je iskaz svedoka bio da se nalazio otprilike na mestu gde je dodao "UN" na karti, mislim, kada je prvi put započelo granatiranje. On je potom rekao da se zapadno od tog područja, ono što je obeleženo najviše i ne baš sa savršenim krugom ... da je to bilo područje koje je granatirano ...

SVEDOK TCHERNETSKY: Da, tu su bile prve granate.

SUDIJA ORIE: ... Da, samo sam rekao za zapisnik. To gde su pale prve granate. Zatim krug nešto niže u okviru ovog ovalnog oblika, jeste mesto gde su kasnije padale granate. Mesto gde se nalazi ovaj krstić ili slovo X, je mesto gde je svedok rekao da je napustio svoje vozilo, mada je ranije naznačeno da je to moglo da bude na mestu gde se nalazi ova tačka, severno od toga. I, na kraju, svedok je rekao da je celo područje koje je označeno ovalnim oblikom bilo izloženo granatiranju. Konačno, vrlo mali krug, obeležen slovima "UN" je mesto gde je bio smešten Kenijski bataljon. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Onda, gospodine sekretare, koji će to biti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P208.

SUDIJA ORIE: Ima li nekih prigovara? Vidim da nema. Dokazni predmet Tužilaštva broj P208 primljen je u spis.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, možete li, molim vas, da kažete Sudu da li je prilikom bilo kojih vaših prethodnih istraga u strmičkom području ili za vreme kada ste doživeli bombardovanje, bilo kakvog oružja Vojske Republike Srpske Krajine na tom području?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Nije u strmičkom području. Naišli smo na naoružanja i vojne jedinice, koje su pripadale Vojsci Republike Srpske Krajine. Ali oni su bili na jugu, mnogo dalje ka jugu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li je bilo kakvih položaja Vojske Republike Srpske Krajine ili logora u tom strmičkom području koje je bilo granatirano?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Nismo istraživali područje koje je granatirano, tako da ne mogu da kažem.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Pitam vas o ovim konkretnim područjima koje ste upravo pokazali i za koje ste rekli da su padale granate.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, to je upravo što je svedok već odgovorio.

SUDIJA ORIE: Hajde da vidimo da li je svedok razumeo poslednje pitanje. Jeste li istraživali područja koja ste upravo zaokružili, ili kao što vi kažete: "Ne, nisam imao nikakvih saznanja o tome da je bilo Vojske Republike Srpske Krajine"? Mislím, bilo da se radi o jedinicama ili njihovim položajima tamo.

SVEDOK TCHERNETSKY: Časni Sude, ja sam rekao da u Strmici i u stambenim delovima Strmice mi nismo videli nikakve vojne jedinice, niti naoružanje koje bi pripadalo Vojsci Republike Srpske Krajine. Posle granatiranja nismo istraživali područja koja se nalaze ka zapadu, a koje su pružale podršku tokom granatiranja.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Russo, molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, mislim da ste rekli da područja koja su bila na zapadu da su ona pružala podršku tokom granatiranja. Na koja područja se to odnosi? Da li su područja koja su locirana na zapadu na ovoj fotografiji koju ste videli ranije?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da. Ono što sam rekao jeste da područja koja su bili izložena granatiranju, koja su bila meta granatiranja, mi nismo istraživali. Nismo posećivali ta područja. Što se tiče same Strmice, u stambenim delovima nije bilo ni vojnih jedinica, ni naoružanja Vojske Republike Srpske Krajine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I sada ste me zbunili svojim odgovorom. Vi kažete – a ispravite me ako grešim – područja koja ste zaokružili na ovoj karti da su to područja koja su granatama dok ste bili tamo. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, da, da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li su to stambena područja koja vi niste istraživali?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, to nije ono što je svedok rekao.

SUDIJA ORIE: Ne. Ovde ima dosta konfuzije oko odgovora svedoka, tako da gospodin Russo ima apsolutno pravo da traži razjašnjenje. Molim vas, nastavite, gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Područje koja ste zaokružili, da li su to stambena područja koja vi niste istraživali?

SUDIJA ORIE: Sada izgleda da vi i vaše pitanje dodatno unosite konfuziju.

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se, časni Sude. Nisam postavio pitanje na pravi način.

SUDIJA ORIE: Gospodine Tchernetsky, obeležili ste na karti dva kruga i jedan oval. To je gde ste rekli da su padale granate. Da li su to bila stambena naselja koja ste pomenuli ili nisu?

SVEDOK TCHERNETSKY: Ja ne tvrdim da su to stambena područja. Mi smo videli eksplozije u tim područjima, ali šta se tamo nalazilo, ja zaista ne mogu da kažem. Mi nismo istraživali posledice tog konkretnog granatiranja, jer smo mi bili očevici i mi smo se jednostavno vratili u svoj štab i izvestili da je došlo do teškog granatiranja na području Strmice iz raketne artiljerije.

SUDIJA ORIE: U redu. Samo trenutak, molim. Da, to je sada jasno. Na samom početku vašeg odgovora, kada ste rekli da je to bilo krajem jula, rekli ste da ste dobili zadatak iz štaba sektora da ispitajte slučaj granatiranja do kog je došlo prethodne noći, a koje je bilo upereno protiv stambenog područja Strmice. Kada ste otišli tamo, da li ste utvrdili o kom stambenom području se radilo i što je bio razlog da vas pošalju da izvršite tu istragu?

SVEDOK TCHERNETSKY: Nas su poslali u oblast severno od Strmice. Ako dozvolite, pokazaću vam. Mi smo bili poslani evo ovde u ovo područje. Međutim, nismo stigli do tog područja, jer je počelo novo granatiranje. Evo, sada vam pokazujem to područje u koje smo bili poslani a koje se nalazi severno od Strmice.

SUDIJA ORIE: Dakle, to je područje do koga, u stvari, niste nikad stigli. Da li smo vas dobro razumeli?

SVEDOK TCHERNETSKY: Da.

SUDIJA ORIE: Budite ljubazni pa obeležite to područje slovom "R". Gospodine poslužitelju, molim vas, pomozite svedoku.

SVEDOK TCHERNETSKY: *(svedok obeležava)*

SUDIJA ORIE: Dobro. Sada tu imamo slovo "R". Dakle, u jednom od vaših odgovora vi ste rekli: "Rekao sam da u Strmici, u stambenom delu Strmice, nismo videli bilo kakve vojne jedinice ili naoružanje Vojske Republike Srpske Krajine." Koje ste područje imali na umu kada ste dali taj odgovor, to isto područje ili neko drugo područje?

SVEDOK TCHERNETSKY: Časni Sude, područje Strmice je naselje, to je naseljena oblast koja se proteže duž puta. Ako mogu da vam pokažem na karti, evo, to je strmičko područje. Za nas je Strmica predstavljala ceo taj region. Ranije smo mi vršili istrage u tom području kada je bilo incidenata sa granatiranjem i nalazili smo kratere i kuće oštećene granatama.

SUDIJA ORIE: Da. Rekli ste da ste u tom području ... to je veliko područje. Molim vas da stavite slovo "R" i broj 2 da obeležite područje koje ste upravo zaokružili.

SVEDOK TCHERNETSKY: *(svedok obeležava)*

SUDIJA ORIE: Dakle, vi ste rekli da niste videli bilo kakve vojne jedinice ili naoružanje Vojske Republike Srpske Krajine. Da li se to odnosi na vaša prethodna istraživanja ili se odnosi na situaciju na dan koji ste nam upravo opisali kada ste stigli da izvršite istragu?

SVEDOK TCHERNETSKY: I tokom ranijih istraga i na dan kad smo stigli da istražimo to konkretno granatiranje kad smo bili i sami granatirani. U ovom području koje sam upravo zaokružio i obeležio sa "R2", nismo tamo videli bilo kakve oružane vojne jedinice Republike Srpske Krajine.

SUDIJA ORIE: Da, da. Taj odgovor se nalazi na 13. stranici, u 20. redu. Pretpostavljam da je to tačno.. Da. Gospodine Russo, pošto ste vi ovu kartu predložili kao dokaz i uz ono što je svedok ranije rekao, predlažem da ponudite ovaj dokument da se uvede u spis.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude, uradiću tako.

SUDIJA ORIE: Dobro. Ima li prigovora? Nema. Gospodine sekretare, molim da se ovoj karti koju je svedok obeležio drugačijim znakovima dodeli broj.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P209.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P209 primljen je u spis. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude. Sada prelazim na drugu temu. Pretpostavljam da je Pretresno veće sa ovim zadovoljno.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, da sada porazgovaramo o tome kako ste vi otkrili dva leša ili kako su otkrivena dva leša u kući u Kninu 12. avgusta ili oko tog datuma. Vi ste o ovome govorili u svojoj izjavi ... svojoj prvoj izjavi. To je dokazni predmet Tužilaštva broj P204 na 4. stranici u 2. paragrafu. Da li se sećate ovog incidenta?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, sećam se.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Možete li da objasnite Sudu okolnosti pod kojima su pronađena ta dva leša?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Vlasnik kuće u kojoj se nalazila naša kancelarija i gde su živeli vojni posmatrači Ujedinjenih nacija zamolio nas je da odemo i da proverimo susednu kuću, koja se nalazila neposredno uz njegovu kuću. To je bila napuštena kuća. Kada je ona prolazila, osetila je smrad. Ona je poznavala stanare koji su živeli u toj kući i zamolila nas je da odemo da proverimo šta je uzrok tog neprijatnog mirisa. Zajedno s poljskim posmatračem, ne sećam se njegovog imena, ali on je bio član našeg tima, ušli smo u kuću i pronašli smo tamo dva tela. Jedan je bio u jednoj prostoriji, u sedećem položaju u stolici, ubijen iz vatrenog oružja, jer smo videli tragove krvi i metak u glavi. Drugi leš se nalazio u susednoj sobi u ležećem položaju pored otvorenog prozora. Osećao se strašan smrad u kući. Leševi su tamo ležali već dosta dugo i počeli su da se raspadaju. Bilo je prilično vruće u to vreme. Izašli smo iz kuće, nakon čega sam otišao u sedište i izvestio o incidentu naše rukovodstvo. Dobio sam naređeno da taj slučaj predam civilnoj policiji Ujedinjenih nacija, koja je bila pod jurisdikcijom vojne policije Ujedinjenih nacija i bila je smeštena u istom kampu, tako da sam i njih takođe izvestio. Nakon toga, otišao sam u patrolu. Šta se dogodilo nakon toga, moj kolega mi je rekao o tome. Civilna policija Ujedinjenih nacija je stigla na lice mesta, a zatim je stigla i hrvatska civilna policija. Oni su ušli u kuću, i nakon toga su tela odnesena i to je cela priča.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Dakle, u vašoj drugoj izjavi – to je dokazni predmet Tužilaštva broj P205 – u 17. paragrafu, govorili ste o vašim pokušajima da pomognete rođaku te dve poginule osobe da pribavi neke dokaze o njihovom stradanju.

Možete li, molim vas, da objasnite Pretresnom veću šta ste pokušali da učinite u tom pravcu?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Jedan od ubijenih je bio prilično bogata osoba. Njegova porodica, koja je napustila područje tokom *Operacije Oluja* i pobjegla u Beograd, nije imala nikakvog novca. Oni su mene kontaktirali preko neke rodbine i zamolili me da pribavim neku vrstu dokaza kako bi se proglasila činjenica da je ta osoba preminula kako bi moglo da se nastavi sa ostavinskom raspravom. U to vreme sam već bio član druge misije, jer je naša prvobitna misija bila obustavljena. Bio sam na odmoru i otišao sam u Zagreb, a sva dokumentacija iz te moje prvobitne misije bila je deponovana u arhivama. Ja sam dobio dozvolu da uđem u prostorije arhiva kako bih pokušao da pronađem dokumente koji bi potvrdili da je ta osoba pronađena mrtva. Međutim, kad sam ušao u arhiv, shvatio sam da je jedan broj dokumenata koji se odnose na vojne posmatračke, kako iz Podkonje gde je bio naš tim, kao i posmatrača iz tima za ljudska prava, u periodu između avgusta i oktobra 1995. godine nestala. Svi ovi dokumenti su nestali. Bilo je tu nekoliko kutija dokumenata koji su nestali, iako su bili popisani dokumenti i trebalo bi da se nalaze u arhivi. Službenik koji je radio u arhivi, na moje pitanje gde se nalaze ta dokumenata, nije mogao da mi da nikakav razuman odgovor. Nakon toga, a znajući da je datoteka predata civilnoj policiji Ujedinjenih nacija, pokušao sam u arhivi civilne policije da uđem u trag nekim od dokumenata koji se odnose na tu istragu. U to vreme u Zagrebu smo imali tim za vojnu obuku koji je ostao tamo, tim koji je obučavao civilnu policiju. A tu je bila i arhiva civilne policije Sektora Jug u njihovim prostorijama. Tako da sam se obratio načelniku tog centra i on mi je dozvolio da pretražim ove dokumente, što sam ja i uradio i pronašao sam dokumente koji su se odnosili na te relevantne događaje, odnosno, našao sam jednu kutiju u kojoj su trebali da budu ti dokumenti. Ti dokumenti su se odnosili na događaje i istragu koja je obavljena u avgustu 1995. godine. Međutim, mnogi dokumenti, uključujući datoteku koja se odnosila na istrage, nisu se tu nalazili. Samo sam pronašao inicijalni izveštaj načelnika civilne policije koji je došao na lice mesta. Tu je bio samo njegov inicijalni izveštaj tog incidenta. Tražio sam dozvolu načelnika centra i kopirao taj dokument i to je dokument koji vidite pred sobom. Nakon toga sam napravio ...

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Dozvolite mi da vas ovde zaustavim.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: U redu.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine sekretare, molim vas da prikazete dokument po Pravilu 65ter koji nosi broj 1754.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, da li je to taj dokument koji ste pronašli?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, to je taj dokument.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, molim da se ovo uvede u spis kao dokazni predmet.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, mislim da prvo moramo da proverimo. Mislim da sam ja taj dokument već koristio u unakrsnom ispitivanju. Dokument je primljen u spis za vreme svedočenja gospodina Flynnna. Mislim da je to sada dokazni predmet Odbrane. Dozvolite da još jedanput proverim.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, trebalo bi da imate na umu da ne možemo da dajemo drugi broj dokumentu i da treba da se traži verifikacija o tome da li je to već dokazni predmet Odbrane.

TUŽILAC RUSSO: U redu, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, dok proveravamo ovu stvar, želeo bih da idemo dalje ...

TUŽILAC RUSSO: Prvo bih zamolio Pretresno veće da nam kaže da li ima nekih pitanja u vezi sa ovim incidentom, jer prelazim na jednu drugu temu?

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, ima još jedna stvar; 84 i 85 se spominju kao tačke koje su priložene uz dodatnu izjavu ovog svedoka. Međutim, mislim da smo u poverljivom aneksu A i poverljivom aneksu B, u podnesku Tužilaštva po Pravilu 92ter pronašli tri priložena dokumenta ali to nisu 84 i 85. Molim vas da proverite da li je to slučaj. To je do nas došlo i time se možemo baviti tokom naredne pauze.

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu, časni Sude, pre nego što pređemo dalje da vam kažem da je gospodin Mišetić, u stvari, u pravu. To jeste dokazni predmet Odbrane broj D65.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D65.

ADVOKAT KEHOE: I to je bilo ... gospodin Mišetić je takođe u pravu. Dokument se pojavio u toku svedočenja gospodina Flynnna. Nemam tačan datum dokumenta ovde. Mogao bi biti 7. avgust 2008. godine.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, radi daljeg razjašnjenja, ovaj konkretan izveštaj je dat kao prilog AT-4 dopunskoj izjavi svedoka.

SUDIJA ORIE: Tako je. Mi nismo mogli da nađemo taj prilog, ali imam ga evo, sad ovde pred sobom u štampanoj verziji. Dakle, možemo da nastavimo.

ADVOKAT KEHOE: To je očigledno bilo ne 7. avgusta 2008. godine, već 10. avgusta 2008. godine, kao dokazni predmet Odbrane broj D68. ... oprostite, 10. aprila 2008. godine. Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: U redu. Sada je razjašnjeno, gospodine Russo. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude. Želeo sam da pređem na jednu novu temu. Ne znam da li je Pretresno veće imalo nekih dodatnih pitanja u vezi sa pronalaženjem ova dva leša.

SUDIJA ORIE: Ne u ovom trenutku.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, želeo bih sada da prodiskutujemo o nekim od stvari koje ste videli nakon *Operacije Oluja*. Želeo bih da vam skrenem pažnju na vašu prvu izjavu – to je dokazni predmet Tužilaštva broj P204 – na 3. stranici u poslednjem paragrafu, u kojoj govorite o incidentu paljevina u Kninu negde između 10. i 12. avgusta 1995. godine. Da li se sećate tog incidenta?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, sećam se tog incidenta.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Molim vas, ako možete ukratko da objasnite Pretresnom veću šta se tačno dogodilo tog dana i šta ste vi zapazili?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: U to vreme naša grupa se još uvek nalazila u području štaba, odnosno koristili smo prostorije štaba. Nismo imali odvojene prostorije u Kninu. Kasno jedne večeri smo dobili informaciju o činjenici da je čitavo jedno područje u Kninu izloženo vatri. Ne znam odakle je ta informacija došla. Možda je neko jednostavno video sa svog balkona šta se dešava. Ne mogu sad tačno da se setim. Ili sam ja dobio zadatak od Tennarda, višeg vojnog posmatrača u sektoru ili sam možda dobio zadatak od našeg vođe tima da izađemo na teren i istražimo taj požar. Otišao sam zajedno sa mojim norveškim kolegom, Torom Munkelienom i još jedna osoba nam se pridružila na lični zahtev. Bio je to engleski novinar, Alun Roberts. Krenuli smo. Ali, kad smo smo stigli do centra Knina, bili smo tamo zaustavljeni jer nije bilo ... put je blokiran policijskim automobilom i mi smo tu stali. Iako smo imali sva važeća dokumenta posmatrača, nisu nam omogućili da prođemo. Hrvatski policajci naredili su nam da se vratimo. Otpratila su nas dva vozila hrvatske policije nazad u naš kamp. Nakon toga, odlučili smo da se vratimo na mesto gde je bio požar i da proverimo šta se tamo događalo. Tamo smo ostavili Aluna Robertsa a Tor i ja smo se vratili u naše patrolno vozilo i napustili kamp. Kako smo napustili našu lokaciju, došao je hrvatski policijski automobil koji nas je tamo čekao. Počeli su da nas prate. Nismo vozili prema severu, prema Kninu, nego prema jugu do Drniša. I hrvatska policija je otišla. Mi smo napravili zaokret i vratili smo se u Knin. Poznavao sam to područje. Zamolili smo da nam neko pokaže pravac. Vratili smo se na to područje dolazeći sa severa i stigli smo na mesto požara. Praktično je celo naselje bilo u vatri. Tamo je već bilo nekoliko vatrogasnih vozila i vatrogasnih timova. Bilo je nekoliko policijskih automobila, takođe. Ali, ono što me je šokiralo, to je da niko od njih nije ni pokušao da ugasi vatru. Tor je napravio nekoliko fotografija dok sam ja odvrćao pažnju policije, manevrisanjem automobilom, što je, verujem, ostavljalo utisak da smo se izgubili, da ne znamo gde smo i zamolio sam da nam pokažu smer. Tokom tog vremena Tor je uspeo da napravi neke fotografije a onda smo nastavili svojim putem. On je dao naše fotografije britanskom novinaru, Alunu Robertsu i koliko ja znam, ove fotografije su kasnije objavljene.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine sekretare, molim da se prikaže dokument po Pravilu 65ter, koji nosi broj 4881.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, da li prepoznajete ovaj dokument?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li je to dokument koji se spominje kao aneks AT-3 u 16. paragrafu vaše druge izjave?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, to je taj.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete ...

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: To je taj.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću šta znače ove oznake na fotografiji?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Prva oznaka označava mesto gde se nalazio naš tim nakon što smo napokon mogli da organizujemo svoju kancelariju. Broj 2 označava mesto gde smo Tor, Alun Roberts i ja bili zaustavljeni prilikom našeg prvog pokušaja da uđemo u Knin. Isprekidana linija označava put kojim smo se kretali od baze do tačke gde su nas zaustavili i gde smo se okrenuli u suprotnom smeru. A ova druga isprekidana linija označava taj zaobilazni put do Knina. A tačka broj 3 označava mesto požara. Teško je tačno odrediti mesta ali to je otprilike to područje, severno naselje.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala, gospodine Tchernetsky.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, želim da ponudim ovaj dokument u spis. Ne znam da li imate nekih konkretnih pitanja o ovom dokumentu?

SUDIJA ORIE: Nemamo. Da li ima prigovora?

ADVOKAT KEHOE: Nema prigovora.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora. Gospodine sekretare, koji će to biti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P210.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P210 primljen je u spis.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, o ovom slučaju paljenja nije izveštavano u nekom od sedišta vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija. Možete li da objasniti zašto je to tako?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne mogu da kažem zašto. Ja sam bio obični posmatrač. Radio sam svoj posao. Zašto se to ne nalazi u izveštajima, ja ne znam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li se sećate da ste vi vašem štabu podneli izveštaj o ovom događaju?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da. Naš tim se nalazio neposredno u štabu. Radili smo na istom mestu gde je bio i štab sektora.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Sada bih želeo da pređemo na vašu prvu izjavu – to je dokazni predmet Tužilaštva broj P204 – na 4. stranicu i 3. paragraf, gde govorite o operaciji čišćenja specijalne policije na području doline Plavno. Da li se sećate toga?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Molim vas da nam locirate to područje doline Plavno na jednoj od karata koje ste nam dali zajedno sa vašom drugom izjavom i onda ćemo to da ponudimo u spis.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, želeo bih da imamo kao juče celu kartu uvrštenu u spis, a onda ćemo imati pojedine uvećane delove za potrebe Suda. Gospodine sekretare, ako bismo onda mogli da dobijemo dokument po Pravilu 65ter koji nosi broj 4.879.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, da li prepoznajete ovaj dokument?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, prepoznajem. To je moja karta

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li je to karta koju ste dali kao aneks AT-1 u vašoj drugoj izjavi?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, to je ta.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, molim da se uvrsti u spis dokument koji nosi broj 4.879.

ADVOKAT KEHOE: Nema prigovora.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora. Vidim da niko drugi ne skače. Gospodine sekretare, koji će to biti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P211.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P211 primljen je u spis.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude. Molim vas, gospodine sekretare da nam predočite dokument po Pravilu 65ter, koji nosi broj 4.939.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, područje koje se vidi na ovom uvećanom delu, prikazuje Plavno koje je prilično velikim slovima napisano prema

dnu, a zatim imamo Palanku kako se ide prema vrhu, što je direktno na severu. Je li to područje na koje ste se pozivali kada ste govorili o operaciji čišćenja?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, to je upravo to mesto.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, nudim i ovaj dokument da se uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Pretpostavljam da nema prigovora. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P212.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P212 primljen je u spis.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, možete li, molim vas, da objasnite Sudu kako ste vi shvatili šta su bile te operacije čišćenja u to vreme?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Koliko ja znam, bili smo informisani o dve operacije čišćenja, jedna je bila na području Dinarskog planinskog lanca a druga u Plavnom. Šta je tačno operaciju čišćenja? Celo područje bi bilo blokirano. Svi izlazi iz tog područja bi se blokirali. A nakon toga, prostor bi se pročešljao, kako naseljena područja, tako i cela teritorija. Na osnovu onoga što sam saznao od lokalnog stanovništva, preostalo stanovništvo, a nije ga mnogo ostalo, dobilo je naređenje da ostane u okviru svojih naselja, jer svako ko se zatekne izvan svog naselja biće ubijen, likvidiran. Na taj način hrvatski vojnici bi pročešljali područja u potrazi za preostalim vojnicima Vojske Republike Srpske Krajine ili bilo koje druge vojne jedinice.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Mislim da ste to već rekli kao deo vašeg odgovora, ali želim da bude jasno oko toga koji je bio vaš izvor informacija za shvatanje toga šta se dogodilo?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: O kojem shvatanju govorimo, časni Sude?

SUDIJA ORIE: Samo trenutak, molim vas.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Shvatanje da je stanovništvu bilo naređeno da ostane, ili shvatanje da će ljudi biti likvidirani?

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, molim vas da budete precizniji.

TUŽILAC RUSSO: Naravno, časni Sude. Ići ćemo korak po korak.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, rekli ste da je tokom operacije čišćenja celo područje bilo blokirano i da su svi izlazi iz tog područja bili blokirani. Odakle vam ta informacija?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: To sam svojim očima video. Znam iz prve ruke a i iz ličnog iskustva kada je takva operacija izvedena na području Dinare i u Plavnom.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Rekli ste da bi to celo područje bilo pročešljano, kako naseljena mesta, tako i područje u celini. Odakle vam ta informacija?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Prvu takvu informaciju sam dobio od našeg štaba sektora, to jest, od Sektora Jug. Štab je dobio tu informaciju od hrvatskih vlasti. Rekli su da će u određenom vremenskom periodu prostor biti blokirano zbog posebne operacije čišćenja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I vi ste shvatili da je u blokiranom području preostalom stanovništvu naređeno da ostanu u svojim naseljima, jer ako neko bude pronađen van svog naselja biće ubijen ili, mislim da ste upotrebili reč "likvidiran". Odakle dolazi ta informacija?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: To je nešto što sam saznao od meštana. Lokalni stanovnici bili su upozoreni da ne napuštaju svoje domove i da ne napuštaju svoje gradove i sela za vreme operacije čišćenja. To je nešto što smo saznali od samih ljudi.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A odakle vam informacija o činjenici da će ljudi koji se budu zatekli van svog područja biti ubijeni?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Od istog tog izvora. Lokalno stanovništvo je reklo da je tako bilo upozoreno od hrvatskih vlasti.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Poslednja tema o kojoj bih želeo sa vama da porazgovaram je događaj kada ste naišli na vojnike Vojske Republike Srpske Krajine na području Podkonja a o čemu govorite na 4. i 5. stranici vaše prve izjave. To je dokazni predmet Tužilaštva broj P204.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine sekretare, možete li da nam predočite dokument po Pravilu 65ter, koji nosi broj 4.937.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, gledajući na ovaj uvećani deo područja na ekranu, da li je to otprilike područje na kom ste, kako kažete, pronašli te vojnike?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, upravo tako.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Želeo bih da ponudim ovaj dokument u spis.

SUDIJA ORIE: Pretpostavljam da nema prigovora. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P213.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P213 primljen je u spis.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, u vašoj prvoj izjavi, a to je na 5. stranici u prvom paragrafu, vi kažete da ste prvobitno odlučili da ne izvestite da ste pronašli vojnike i da ste im dali kartu kako biste im pomogli da pokušaju da pobjegnu u Bosnu. Da budemo sasvim jasni. Vi kao vojni posmatrač Ujedinjenih nacija ne biste to trebali da radite, zar ne?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: To je sugestivno pitanje, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja mislim da tu nema nikakvog spora da li je on to trebalo da uradi ili ne, ali mogu da postavim pitanje i na nesugestivan način.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ja shvatam da on na neki način želi da rehabilituje svedoka u glavnom ispitivanju, ali mislim da ide malo predaleko ...

SUDIJA ORIE: Nisam siguran da tužilac pokušava da rehabilituje svedoka. Da li postoji ikakav spor oko toga da li je deo mandata vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija da daju karte vojnicima kako bi im pomogao da pobjegnu?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Naravno da ne postoji, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda je to dogovoreno između strana. Jedina stvar je sad da li je svedok bio svestan ... Jeste li bili svesni toga a što je i stav strana ovde, da nije bilo u skladu sa vašim mandatom vojnog posmatrača Ujedinjenih nacija da date kartu vojnicima kako bi im olakšali da pobjegnu?

SVEDOK TCHERNETSKY: Naravno, časni Sude. Ali u tom trenutku to je bila moja spontana reakcija da pomognem ljudima koji su gledali smrti u oči, koji su bili u opasnosti, i ja sam u tom trenutku prekršio mandat vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, jer nisam video drugog izlaza ako sam želeo da tim ljudima pomognem i da ih spasim.

SUDIJA ORIE: Nastavite, molim vas, gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I hvala i vama na ovom odgovoru, gospodine Tchernetsky. Pre ovog incidenta da li vam je iko ikada dao neke instrukcije šta treba da uradite ako naiđete na vojnike Vojske Republike Srpske Krajine tokom vaših patroliranja?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li znate šta je bilo sa tim vojnicima nakon što ste im vi pomogli u pregovorima da se predaju?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da. U prisustvu predstavnika drugih međunarodnih organizacija, mi smo predali te vojnike hrvatskim vlastima. Nakon toga, jedan od tih vojnika, koliko ja znam, dobio je dozvolu da ode, dobio je dokument o oslobađanju, dok su ostali osuđeni. To znam od mojih kolega iz tima za ljudska prava, da su bili prebačeni iz Knina u Zadar.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine sekretare, molim da se predoči dokazni predmet Tužilaštva broj P138.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, molim vas da pratite ovo sa mnom. To je izveštaj o situaciji [Situation Report-SITREP] štaba vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija od 2. septembra, a mislim da je to prema vašoj izjavi nekoliko dana nakon što ste pregovorima izdejstvovali predaju tih vojnika. I primetićete da se ističe da: "Hrvatske vlasti nastavljaju da teško krše Ženevske konvencije prema zarobljenicima. Osam bivših vojnika Vojske Republike Srpske Krajine, čiju predaju su pratili vojni posmatrači Ujedinjenih nacija 28. avgusta, i dalje su ostali u pritvoru u školi u Kninu. Bili su istraumirani. Neki od njih su imali jasne znakove na licima da su bili tučeni." Pogledati izveštaj HRAT-a [Human Rights Action Team] od 1. septembra " Da li ste bili prisutni kada su pripadnici Akcionog tima za ljudska prava posetili te vojnike u kninskoj školi?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Nisam lično posetio te vojnike. Samo su predstavnici Akcionog tima za ljudska prava to mogli. Tim za ljudska prava sastojao se od naših vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija i predstavnika Crvenog krsta.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li znate koji su to posmatrači iz vašeg tima bili pripadnici Akcionog tima za ljudska prava?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Iz našeg tima bio je to Peter Marti, kao zamenik kapetana i Ivo, ne mogu da se setim prezimena, češki kapetan. Njih dvojica su postali članovi Akcionog tima za ljudska prava.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: I oni su obišli te ratne zarobljenike.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, nemam više pitanja za ovog svedoka.

SUDIJA ORIE: Možda bi bilo bolje da prvo napravimo pauzu. Ko će prvi unakrsno da ispituje svedoka?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ja ću, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Znači, vi ćete prvi da ispitujete, gospodine Kuzmanoviću. Da li možete da nam date neku procenu koliko će vam trebati vremena?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Oko sat ili sat i po, časni Sude.

SUDIJA ORIE: A drugi timovi Odbrane. Gospodine Cayley?

TUŽILAC CAYLEY: Da, časni Sude. Mislim da će mi trebati manje vremena. Nekih 45 minuta najviše.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, pretpostavljam i vi?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Naravno, to će zavisići koliko će toga biti pokriveno, ali mislim da će mi trebati otprilike dva sata.

SUDIJA ORIE: U redu. Prvo idemo na pauzu. Nastavljamo u 10.50 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Pretresno veće se izvinjava zbog ovog kašnjenja. Zadržao sam se na jednom sastanku koji je trajao duže nego što se očekivalo, ali nisam želeo da ga otkažem. Izvolite, gospodine Kuzmanoviću.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Kuzmanović. On je zastupnik gospodina Markača.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KUZMANOVIĆ

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Tchernetsky. Molim vas, pogledajte dokazni predmet Tužilaštva broj P204, što je vaša izjava iz decembra meseca ... izvinjavam se, od 18. maja 2002. godine. I molim vas, okrenite 4. stranicu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ako bi gospodin poslužitelj mogao da nam na ekranu prikaže konkretno 3. paragraf koji počinje sa: "Nažalost, ne sećam se ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, govorili ste tokom glavnog ispitivanja o operaciji čišćenja i da ste vi lično videli dve operacije čišćenja dok ste bili na dužnosti vojnog posmatrača Ujedinjenih nacija. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Jeste, tačno je. Bio sam prisutan prilikom jedne operacije u području Podinarja a drugi put u Plavnom.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da se okrenemo sada Plavnom, koje se spominje u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P204. Ali pre toga, vi ste bili vojni posmatrač Ujedinjenih nacija u periodu od juna do decembra 1995. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, tačno je.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: I tokom celog tog perioda svedočili ste da niste videli više od dve operacije čišćenja. Je li to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Te operacije čišćenja vršile su se posle *Operacije Oluja*. To je, znači, bilo krajem avgusta i u septembru, koliko ja znam ... koliko ja mogu da se setim.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, vi ste znali za operacije čišćenja početkom avgusta i u septembru koje je sprovodila specijalna policija Ministarstva unutrašnjih poslova. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Što se tiče toga koje su jedinice bile direktno umešane u te operacije, ja to ne znam. Jedini put kada sam imao lični kontakt sa jedinicom koja je bila uključena u jednu takvu operaciju, bilo je u Podinarju, i o tome se govori i u mojoj izjavi. Ja sam čak naveo i ime te osobe, pukovnik Svemir Vrsaljko [Ratni komandant specijalne jedinice MUP-a Republike Hrvatske "Poskoci", Zadar]. On je bio komandant specijalne zadarsko-kninske jedinice. Ko je vršio operaciju u Plavnom, koja jedinica, to ne mogu da vam kažem. Jer kada smo mi stigli sa patrolom za ljudska prava – u stvari, u to vreme mi smo nosili humanitarnu pomoć u Plavno – bili smo zaustavljeni na ulazu u to područje. Dva puta koja vode ka tom području bila su blokirana, i vojna policija i vojnici koji su bili na kontrolnom punktu rekli su nam da je celo područje zatvoreno, da pristup nije dozvoljen i morali smo da se vratimo nazad.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Izvinjavam se. Samo pokušavam da pratim transkript.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Hvala, gospodine Tchernetsky. Da li znate da operacija čišćenja specijalne policije nije počela sve do negde 21. avgusta 1995. godine? Da li vam je to poznato?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Nisam bio informisan o početku tih operacija zvanično. Prvi put kada sam imao bilo kakve veze sa tim, bilo je onda kada smo našli vojnike Vojske Republike Srpske Krajine u Podinarju i ja sam organizovao njihovu predaju međunarodnim organizacijama. U to vreme na jednom jutarnjem sastanku jedan

viši vojni posmatrač Ujedinjenih nacija nas je obavestio da su njega hrvatske vlasti zvanično upozorile da će se u tom području vršiti specijalne operacije čišćenja i da će to područje biti blokirano. Ne mogu da se setim datuma.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Hvala vam, gospodine Tchernetsky. Ja znam da vi imate tendenciju da pokušavate da objašnjavate svoje odgovore. Molim vas, ako možete da se potrudite da se ograničite na odgovor na pitanje koje vam postavim, pa ćemo onda moći brže da radimo. U redu?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Potrudiću se.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Hvala. Da se vratimo na dokazni predmet Tužilaštva broj P204 i na 4. stranicu, u paragrafu koji počinje sa: "Nažalost", gde vi kažete: "Nažalost, ne sećam se datuma kada je hrvatska specijalna policija vršila operaciju čišćenja u dolini Plavno. Bili smo u patroli kada smo to otkrili." Tačno je, barem koliko je vama poznato, da se ovo moglo dogoditi u avgustu 1995. godine, zar ne? Nije sigurno moglo da se dogodi pre 21. avgusta 1995. godine.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne mogu da vam kažem datum. Ne sećam se.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U jednom prethodnom odgovoru rekli ste da ste bili zaustavljeni na prelazu od strane vojne policije?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Na kom prelazu ste bili zaustavljeni?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: To je bilo na raskrsnici glavnog puta i seoskog puta koji vodi u dolinu Plavno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste imali priliku da posmatrate tok operacije čišćenja ili ste samo čuli o tome, jer ste bili sprečeni da uđete u to područje?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Jednostavno nije nam pružena prilika da ostanemo u tom području.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste se vratili u područje Plavnog dva ili tri dana pošto ste bili zaustavljeni od strane vojne policije. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, da li možemo da dobijemo kartu na ekranu kako bi svedok mogao tačno da pokaže raskrsnicu na kojoj je bio?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hteo sam to da uradim, časni Sude, ali te karte nisu baš najboljeg kvaliteta, pa nisam želeo da gubimo vreme. Ali ja ću ...

SUDIJA ORIE: Zar nije tačno da mi imamo isečak područja Plavno u dokazima?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Pronaći ću to, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Izvolite, gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: To je tačno, časni Sude. Mogu da lociram koji je P broj dokaznog predmeta.

SUDIJA ORIE: Hvala vam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: To je dokazni predmet Tužilaštva broj P212.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, karta iz dokaznog predmeta Tužilaštva broj P212, to je karta Plavnog ... povlačim. To je isečak vaše mape, što je dokazni predmet Tužilaštva broj 212. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li možete uz pomoć poslužitelja da na ovoj karti plavom bojom zaokružite gde vas je, po vašim rečima, zaustavila vojna policija?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Mislim da nam je potrebna ovde pomoć poslužitelja.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Bojim se da ne mogu da pokažem, jer je ta raskrsnica nešto južnije, južnije od područja koje je ovde prikazano.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Znači, raskrsnica na kojoj ste bili zaustavljeni nalazi se južno od područja koje je prikazano na karti P212?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Južno od prikazanog područja nalazi se ta raskrsnica. Glavni put ide od juga ka severu, a seoski put ide desno.

SUDIJA ORIE: Ako možemo da vidimo ovu kartu u celini na ekranu. A u međuvremenu, gospodine Kuzmanoviću, vi nastavite. Kada dobijemo celu kartu na ekranu, onda ćemo da pronađemo taj deo.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Uradiću tako.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ne znam da li je ova karta prevelika za grafoskop?

SUDIJA ORIE: Ne. U stvari, mislim da je već u spisu. A onda ćemo moći da uvećamo ... najverovatnije ćemo moći da uvećamo taj deo.

TUŽILAC RUSSO: Ne verujem da će nam zumiranje na opremi dati dovoljno dobru rezoluciju...

SUDIJA ORIE: Videćemo. Ako ne može, nije u našoj moći.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Karta je dokazni predmet Tužilaštva broj P211, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ako je karta dokazni predmet Tužilaštva broj P211 onda može da se stavi na ekran. U međuvremenu, gospodine Kuzmanoviću, možete da nastavite.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, čekamo da se karta pojavi na ekranu i onda ću da vam postavim neka dodatna pitanja vezano za ovu dolinu Plavno i operaciju čišćenja specijalne policije. Vi ste se sami vratili u to područje tri dana kasnije i razgovarali ste sa jednom starijom ženom o njenom suprugu. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, tako je bilo.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li možda znate kako se ta žena zvala? Da li se sećate?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne sećam se a nisam sačuvao nikakve beleške.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ona je rekla da joj je ... ona je pokušavala da pronađe supruga i vi i vaš kolega, gospodin Komper, pokušali ste da pronađete čoveka, ali niste uspeli. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Prvi put kad smo pokušali da ga pronađemo, saznali smo gde je otišao. To je bio naselja Kozja Jama, deset do 15 kilometara severno od Palanke. Našli smo Kozju Jamu. Pronašli smo tamo jedinog preostalog čoveka u tom selu. Bilo je postariji čovjek, zajedno sa svojom ćerkom. Saznali smo da je taj čovek, koji se vodio kao nestala osoba, došao da ga vidi tog dana ali je otišao nazad. Dakle, kada smo prvi put otišli na patroliranje u područje Kozje Jame, nismo uspeli da ga pronađemo, ali sledećeg dana, Pavel Komper, kao član druge patrole, otišao je otprilike u područje koje je nam je ova žena naznačila. Oni su pronašli jedno sklonište gde su bile ovce, i u tom skloništu su našli leš, leš čoveka koji je bio ubijen, a sa njim je bilo ubijeno nekoliko ovaca i pas. Nakon toga, oni su pomogli da se telo ukloni jer je bilo nemoguće doći do tog područja u vozilu. Telo je odneseno i predato ženi.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, ništa od ovoga nema u bilo kom izveštaju o situaciji, koliko vi znate. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne mogu da vam kažem. Izveštaj o činjenici da je nađeno telo tog ubijenog čoveka spominje se. Sećam se da smo između sebe spominjali taj izveštaj. Časni Sude, na karti koju sada vidim mogu da vam pokažem gde je bila raskrsnica na kojoj smo zaustavljeni kada smo pokušali da uđemo u dolinu Plavno.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, pretpostavljam da svedok može da obeleži raskrnicu gde je bio zaustavljen ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: ... i molim vas plavim markerom.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: U redu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Molim vas uradite to, gospodine Tchernetsky, uz pomoć poslužitelja.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ovo je raskrznica.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Zaokružili ste na ovoj konkretnoj karti tu raskrnicu gde vas je zaustavila vojna policija i nije vam dozvolila da nastavite ka Plavnom. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: ... imamo ...

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ranije.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim broj za ovaj dokument? Želeo bih da ga ponudim u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, pretpostavljam da nemate prigovor. Gospodine sekretare, koji će biti broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj D217, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Možda pre nego što uvrstimo u spis da se kaže da Plavno nije samo dolina već i selo, jer ponekad tekst na karti prekriva ono što se ispod teksta nalazi.

SVEDOK TCHERNETSKY: Plavno je dolina. To je dolina. Svuda naokolo doline nalazi se mnogo zaseoka koji čine to područje, taj region, i to sve zajedno mi smo zvali dolina Plavno.

SUDIJA ORIE: Zahvaljujem na odgovoru. Dokazni predmet Odbrane broj D217 uvodi se u spis. Molim vas, nastavite, gospodine Kuzmanoviću.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude. Samo pokušavam da nađem gde sam stao. Izvinjavam se, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, kada smo prekinuli prethodno razgovor da biste vi obeležili tu oblast na karti, vi ste rekli da niste

videli nikakav izveštaj o situaciji, koji je sadržao informaciju o incidentu koji se dogodio u dolini Plavno. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne mogu da se setim tog i ja ne tvrdim da ga nisam video.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, pročitajte poslednji odgovor koji je svedok dao pre nego što smo prešli na kartu. A on glasi: "Ne mogu da vam kažem." To je na stranici 39 u prvom redu. Evo, ja ću mu pročitati. Gospodine Tchernetsky, poslednja stvar pre nego što smo se vratili na kartu i raskrnicu, gospodin Kuzmanović vas je pitao: "Gospodine Tchernetsky, ništa od ovoga nema u bilo kom izveštaju o situaciji, koliko vi znate. Da li je to tačno?" A vi ste odgovorili: "Ne mogu da vam kažem. Izveštaj o činjenici da je nađeno telo tog ubijenog čoveka spominje se. Sećam se da smo između sebe spominjali taj izveštaj." Eto, tu je svedok stao sa svojim odgovorom. Molim vas, nastavite, gospodine Kuzmanoviću.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Vi lično niste videli leš tog čoveka. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Nisam ga video. Nisam video tog čoveka.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Vaš kolega je pronašao tog čoveka i koliko vi znate, tu se ta cela situacija, što se tiče vašeg učešća, završila. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Moj kolega, kao član patrole, pronašao je leš i pomogao u evakuaciji tela. I to je to.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, u vašoj izjavi nema nikakvih naznaka šta ... kako je ubijen ovaj gospodin, osim što postoji zapis da je pronađen ... da je ubijen iz vatrenog oružja i da je pronađen mrtav. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da. Bio je ubijen iz vatrenog oružja.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Koliko vam je poznato, nema dokaza o tome ko je možda pucao na njega. Je li to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Nema svedoka.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A vi ćete se složiti sa mnom, zar ne, gospodine Tchernetsky, da bi pripisivanje ubistva ovog neimenovanog čoveka bilo kojim hrvatskim vojnim snagama: specijalnoj policiji, vojnoj policiji, Hrvatskoj vojsci, bila čista špekulacija? Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: To je najverovatnija verzija, jer je u to vreme bila u toku operacija čišćenja i u tom području nije bilo drugih ljudi koji nisu bili odatle.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, vi nemate imena osoba koje su možda bile uključene u ovu operaciju. Nemate dokaze o tome kako je taj

čovjek ubijen, osim da je ubijen iz vatrenog oružja. Zar se ne slažete sa mnom da bi to bilo čisto nagađanje da li je hrvatska vojska, hrvatska specijalna policija ili bilo koja druga osoba možda ubila ovog čovjeka?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ja sigurno nemam nikakvih dokaza koji bi direktno pokazali da je taj čovjek ubijen od bilo koje jedinice ili hrvatske specijalne policije.

SUDIJA ORIE: Mogu li da postavim pitanje svedoku? Kada ste rekli da je izveštaj o ubistvu tog čovjeka, odnosno kada ste rekli da je taj pronađeni ubijeni čovjek spomenut, da li ste pri tome mislili na neki pismeni izveštaj ili vam je to bilo samo usmeno preneto?

SVEDOK TCHERNETSKY: Mi smo dostavljali dnevne pismene izveštaje.

SUDIJA ORIE: Kada kažete: "Sećam se da je taj izveštaj o situaciji spominjan među nama", da li ste mislili na pismeni izveštaj ili ste mislili na nešto što vam je usmeno saopšteno ili preneto? Ako se ne sećate, recite nam.

SVEDOK TCHERNETSKY: Ne sećam se. Ne sećam se.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Kuzmanoviću.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, da li ste vi prijavili ovaj incident i civilnoj policiji kako bi ona sprovela istragu?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Informisali smo svoj štab pod čijom jurisdikcijom smo mi bili. Njih smo obavestili.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, da promenimo sada temu na trenutak. Želeo bih da razgovaramo uopšteno o vašem radu kao vojnom posmatraču Ujedinjenih nacija. Vaš glavni zadatak na kraju *Operacije Oluja*, prema vašoj izjavi od 18. maja, što je dokazni predmet Tužilaštva broj P204, bio je da posmatrate i izveštavate o prekršajima humanitarnog prava. Da li je to tačno? Mogu to da vam pročitam. To je na 3. stranici, negde u sredini 3. stranice vaše izjave.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim poslužitelja ili sekretara da nam to pokaže na ekranu.

TUŽILAC RUSSO: Oprostite, izvinjavam se. Svedok ima štampani primerak izjave. Ne znam da li će to da ubrza stvari.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, da li vidite na 3. stranici, odmah iznad sredine stranice, gde se kaže: "Glavni zadaci vojnih posmatrača, nakon *Operacije Oluja* bili su: jedan - procena razaranja prouzrokovanih hrvatskom vojnom operacijom; dva - praćenje kretanja hrvatskih vojnih jedinica; tri - registracija

srpskih civila koji su ostali u tom području i četiri - pružanje humanitarne pomoći civilima u saradnji sa Međunarodnim Crvenim krstom i UNHCR-om." Da li sam ja ovo tačno pročitao?

SUDIJA ORIE: Jeste, gospodine Kuzmanoviću.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, vi ste imali trajnu obavezu da budete nepristrasni u svojstvu vojnog posmatrača Ujedinjenih nacija. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ja mislim u ovom konkretnom slučaju da je mandat koji su dobili vojni posmatrači Ujedinjenih nacija u Sektoru Jug nakon *Operacije Oluja* bio iscrpljen i ja sam dobio zadatke koje ste vi sada nabrojali. Kada smo izvršavali te zadatke, mi smo se pre svega rukovodili ... odnosno, bolje reći, naša misija je prerasla iz vojne u humanitarnu misiju i to je bilo prvo i najvažnije čime smo se rukovodili. Zadatak nam je bio da, pre svega, obezbedimo pomoć ljudima.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ali da li ste imali trajnu obavezu nepristrasnosti, što znači da ne stajete ni na jednu stranu? Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A to je bilo isto ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, Pretresno veće je razmotrilo koliko je to od pomoći da se ponovo vraćate na nepristrasnost. Ako postoje bilo kakvi problemi u odnosu na to, kao što smo čuli ranije jutros, a ne i prvi put, da je davanje karte onom vojniku izvan mandata, onda u redu. Mi želimo da čujemo da li ima kakvih novosti po tom pitanju. Ali da provedete ... ne znam koliko vremena ste imali na umu ... ali da potrošite još pet minuta na nepristrasnost mandata, koju sam mandat nalaže, to kako se u ovom trenutku čini nije ni od kakve pomoći Pretresnom veću.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: To je bilo poslednje pitanje na ovu temu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda sam gubio vreme. Nastavite, molim vas.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Oprostite.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Molim vas, da li možete da nam kažete u vezi sa modalitetima o tome kako ste vi izveštavali posle Operacije Oluja svakodnevno i kako ste patrolirali? Ko bi birao maršrutu za patrolu? Da li je to radio vaš štab? Možete li da nam objasnite kako su te patrole bile formirane?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: U našem području odgovornosti, bilo je nekoliko stalnih puteva ili ruta, i tu smo redovno patrolirali. Osim toga, kad god je bilo nekih vanrednih događaja ili okolnosti ili kada smo dobili informacije o njima, onda smo u zoni svoje odgovornosti, formirali posebne patrole. Ali ako nema dodatnih zadataka,

ukoliko nije bilo ništa vanredno, onda bi se samo patroliralo rutinski prethodno utvrđenim i planiranim maršrutama.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Kako su maršrute prethodno planirane i utvrđene? Koja je osoba određivala te maršrute?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Te maršrute je definisao komandant, odnosno vođa tima, a bilo je potrebno da ih komandant sektora odobri.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Vi ste bili u timu Podkonje. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, tačno je.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, jednog uobičajenog dana kako bi vaš tim dobio instrukcije gde da ide, koliko ljudi da ide i tako dalje?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Po pravilu komandant grupe bi prethodno veče definisao zadatke, naznačio maršrute a onda ujutro, po prijemu informacija iz štaba, ako nije bilo nikakvih dodatnih zadataka, patrole bi posle jutarnjih instrukcija krenule na te prethodno utvrđene maršrute.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Koliko često ste išli u neko područje? Na primer, koliko često ste išli u Plavno u toku ovih zadataka? Jednom nedeljno ili dva puta mesečno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Pre *Operacije Oluja*, išao sam jednom nedeljno. Ne češće. A posle *Operacije Oluja*, kada je naša misija postala više humanitarna, onda smo u području Plavnog pronašli priličan broj preostalog srpskog stanovništva. I periodično, možda dva ili tri puta nedeljno posećivali bismo tu oblast, kako bismo proverili kakva je situacija tamo i da bismo obezbedili humanitarnu pomoć.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, na kraju dana kada ste završili svoje patroliranje, da li bi svi članovi tima tada predstavili svoja zapažanja dežurnom oficiru, posle čega bi dežurni oficir sastavio izveštaj vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija? Ako to nije tako, onda ...

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, upravo tako.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A, onda bi taj izveštaj vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija bio dostavljen u štab UNMO-a u Kninu?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: I vaš štab je zapravo bio u samom Kninu, zar ne? Tim Podkonje?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, u Kninu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ako biste vi smatrali za bilo koji događaj da je značajan, vi biste o njemu izvestili u izveštaju koji bi bio poslat u štab, kao na primer, spaljivanje kuća ili ako bi neko bio ubijen. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, upravo tako.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Koliko bi se ljudi sastalo na kraju dana iz vašeg tima kako bi sastavili ovaj izveštaj tima?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Timski izveštaj napisao bi dežurni oficir i zatim ga predavao komandantu tima. A što se tiče našeg tima, on je imao 12 članova.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ko je bio komandant vašeg tima?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Oni su se menjali, ti komandanti tima. Za vreme ... da li ste prvenstveno zainteresovani period nakon *Operacije Oluja*?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da. Hvala.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Nakon *Operacije Oluja*, izvesno vreme, to je bio Felix Anglada, španski major, a zatim Peter Marti švajcarski oficir, i onda sam ja bio imenovan za komandanta grupe.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A ko je bio nadređen vašoj grupi, što znači kako je to išlo ... od vođe tima išlo se prema kome? Ko je sledeća osoba gore u lancu komandovanja?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Komandant grupe odgovarao je višem vojnom posmatraču iz Sektora Jug. U to vreme, to je bio norveški potpukovnik Steinar.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A zamenik vojnog komandanta ili zamenik vojnog posmatrača bio je gospodin Ermolaev?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Neko vreme, da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A on je bio najvažniji zamenik nakon *Operacije Oluja* tokom većeg dela avgusta, ako ne i čitav avgust. Je li tako?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Najverovatnije u avgustu, jer je kasnije dobio prekomandu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, barem u vreme koje je relevantno za ovo o čemu smo govorili, od sredine do kraja avgusta, bio je zamjenik vojnih promatrača u ime pukovnika Hjertnesa. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Možda. Ne sećam se tačno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, u nekom trenutku, gospodine Tchernetsky, svi timovi vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija dobili su naređenje da sprovedu jednu procenu štete u vašem području. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da. Imali smo takav zadatak.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li je to nešto u čemu ste vi lično učestvovali kao član tima Podkonje? Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A to naređenje da se sprovede ova procena štete zahtevalo je od svakog tima da klasifikuje štetu na zgradama u vašoj zoni odgovornosti. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Gospodine sekretare, molim vas da nam pokažete dokazni predmet Tužilaštva broj P63.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, ukoliko biste mogli da pogledate prvi paragraf gde piše: "Referenca". Pročitaću rečenicu ispod toga. Ovde piše: "Ovaj štab traži pregled aktivnosti u zonama odgovornosti svih timova, uključujući broj kuća uništenih ili opljačkanih, zaostalih manjina i kršenja ljudskih prava tokom hrvatske vojne *Operacije Oluja* ili ranije." Dakle, želeo sam da vas pitam, gospodine Tchernetsky, koliko je vama bilo poznato, ovde gde piše "ili ranije" znači da je vaš zadatak takođe bio da u svojoj proceni štete navedete oštećenja koja su se dogodila u periodu od 1992. do 1995. godine, kada je područje bilo pod kontrolom vlasti Republike Srpske Krajine. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne, to nije tačno. Ranije ... ono što je značila reč "ranije" bila su oštećenja koja su nanesaena zgradama i koji su bile nanete ljudima granatiranjem pre operacije, dakle u periodu koji je prethodio operaciji, što znači u julu mesecu. To je bilo granatiranje o kom sam govorio u prvom delu svog svedočenja.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, da li je vaše svedočenje da termin "ili ranije" ne uključuje pregled oštećenja zgrada ili sela koja su bila oštećena ili uništena u vreme srpske okupacije od 1992. do 1995. godine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, to je moj stav.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li je to stav svih timova ili samo tima Podkonje?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Mislim da su svi timovi mislili da je to tako.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Složićete se sa mnom, gospodine Tchernetsky, da je šteta naneta zgradama ili selima između 1992. i 1995. godine, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da. Bila je šteta. Ali, prilikom procene štete, nismo uključiti uništene zgrade, koje su stradale ranije, prethodne štete, jer je bilo očigledno kada su bile nanete.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Jeste li isključili tu prethodnu štetu?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, isključili smo je. Nismo je uzeli u obzir, da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Kako ste utvrdili šta se smatra da je oštećena zgrada? Šta je bio stepen oštećenja na zgradi koje je trebalo da bude primećeno da bi bila obeležena kao "oštećena"?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Šteta je bila podeljena u dve glavne kategorije: manja oštećenja, to jest, oštećenje od šrapnela na zidovima, razbijena stakla na prozorima, sa jedne strane, i potpuno uništenje, odnosno oštećenja koja čini zgrade neupotrebljivim za korišćenje, za stanovanje, sa strukturnim oštećenjima na zidovima, krovu i tako dalje.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, kada biste utvrdili da li je nešto opljačkano, kako biste to utvrdili? Koje biste kriterijume koristili?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ulazili smo u te zgrade, pogotovo kada smo obilazili sela i zaseoke. Mi smo ušli gotovo u svaku kuću i razgledali smo šta se nalazi unutra i u kakvom je stanju. Ponavljali smo te obilaske, pa smo mogli da vidimo da je neka zgrada na početku bila netaknuta. Onda nakon nekog vremena, videli smo da nema nameštaja i imovine koja se prethodno nalazila unutra. Još kasnije, bilo je razaranja unutra, prozori bi bili slomljeni, stvari su delimično spaljene i tako dalje. Takva vrsta oštećenja je bila u pitanju.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li je ikada sprovedeno istraživanje o tome kakva je šteta učinjena na zgradama i naseljima, odvojeno od one štete koja je učinjena nakon *Operacije Oluja*? Možda je nejasno pitanje. Preformulisaću ga. Da li je napravljena procena štete ili izveštaj koji su napravili vojni posmatrači Ujedinjenih nacija ili neko u sedištu Ujedinjenih nacija u Sektoru Jug vezano za štetu koja je naneta između 1992. i 1995. godine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Stigao sam u Sektor Jug krajem juna. Za vreme mog mandata, ni moj tim, ni štab nije dobio takve zadatke. Nisam mogao da znam za ono što se dogodilo pre mog dolaska.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, kad ste pravili vašu procenu oštećenja, da li ste imali neki obrazac koji ste koristili, koji ste popunjavali kako biste napravili procenu štete?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Dobili smo približan format prema kom je trebalo da procenimo štetu i tako smo radili. On se sastojao od tri ili četiri stupca.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ko vam je dao taj format?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Štab.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li je to bio odštampani format?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Na početku su to bila samo usmena uputstva a kasnije, u toku našeg rada, napravljen je jedan jednoobrazni formular.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li znate koliko kasnije posle 17. avgusta 1995. godine je počeo da se koristi taj jednoobrazni formular?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne bih mogao da kažem. Možda tri ili četiri dana kasnije, a možda i više.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Gospodine sekretare, molim vas, da li možete da nam prikažete dokazni predmet Tužilaštva broj P65.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, da li je ovo formular koji je koristio tim Podkonje?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Samo trenutak da pogledam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Svakako.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li je ovo vaš rukopis na ovom formularu?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Nije.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li prepoznajete čiji bi to rukopis mogao da bude iz vašeg tima Podkonje?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne, ne bih mogao.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste na ovaj tipski način ispunjavali jedan od ovih formulara u vašem timu?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Koliko ovakvih formulara po vašoj proceni ste ispunili?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne bih mogao da kažem.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Više od ovog jednog, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, da. Svakako. Takve formulare popunjavala je svaka patrola po završetku misije svakoga dana, pošto bi obišli određeno područje.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U ovom konkretnom formularu ovde piše broj, ali zatim piše slovo C: "Poslednja poseta" i to je Plavno. Ta poseta je zabeležena kao "5, 16.00 časova, septembar 1995. godine. Da li vidite to?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ali nema datuma na ovom konkretnom dokumentu, osim da je to područje poslednji put posećeno 5. septembra 1995. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ja ne vidim datum ovde. To je bio radni formular koji nam je bio izdat kako bismo napravili naš dnevni izveštaj i kako bismo mogli to da uporedimo ako bi bile nanete nekakve štete kasnije. To je razlog zašto smo imali ovu kolonu C, datum poslednje prethodne posete koja prethodi sadašnjoj, kako bismo mogli da izvršimo poređenje.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: To je jasno. Ali nema datuma za ovu posetu na ovom listu, u ovom dokaznom predmetu Tužilaštva broj P65. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Nije navedeno. Ovo je radni dokument komandanta patrole koji je kasnije predat dežurnom oficiru, kako bi on mogao da napravi svoj izveštaj.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Kako bih ja shvatio, rekli ste da ste bili uključeni u pomaganje oko ispunjavanja formulara P65. Kada biste išli u Plavno da posetite, na primer, selo u ovom području, u ovom P65, da li biste se vi sastali svi zajedno i tada brojali zgrade? Kako ste to konkretno radili?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: To je zavisilo od toga koliko smo vozila imali na raspolaganju kada smo išli na zadatak. Ako smo imali jedno vozilo, mi bismo se dovezli do nekog nastanjenog mesta, prošetali naokolo, izbrojali, napravili procenu i kasnije bismo rezimirali stvari. Ako smo imali nekoliko vozila, dva ili više, mi bismo podelili područje na sektore, kako bismo zajedno pokrili čitavo područje. Svi ovi podaci nisu rezultat rada jedne osobe, već cele patrole.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Na taj način, u suštini, nešto kao u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P65, ako bi bilo jedno vozilo, vi biste sve zajedno stavili u jedan dokument. Ali ako je bilo više od jednog vozila, da li bi onda moglo da se kaže da bi obično bilo više od jednog dokumenta za jednu posetu?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne, ne. Ovo je izveštaj patrole, jedne patrole, a patrola se može sastojati od jednog, dva ili tri vozila.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ali moglo bi da se kaže za vaše patrole, one u koje ste vi išli posle 17. avgusta 1995. godine, da se popunjavao formular ukoliko je bilo štete koju je trebalo procenjivati, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Rekao sam vam da na početku nismo imali ove formulare i da smo radili prema dobijenim uputstvima, to jest: potpuno oštećenje, ukupna šteta, delimična oštećenja, opljačkane zgrade i tako dalje. Kasnije je štab napravio ove formulare, tako da su i rezultati svih patrola i svih timova bili ujednačeni u proceni štete.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Kako ste osigurali da jedna te ista zgrada neće biti ubrojana više od jednog puta, kada je reč o delimičnom ili potpunom oštećenju?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Pokušali smo da ne dopustimo da se dogode takve stvari, ali, naravno, ne postoji ... ne postoji apsolutna garancija da jedna te ista zgrada možda nije uračunata dva puta, jer uvek postoje ljudske greške i ljudski faktor. Sve ove su približne cifre procenjivanja, vrednovanja. A kada je reč o radu naših timova, mi smo ulazili u svaku kuću. Procenjivali smo svaki pojedinačni objekat, svaku strukturu, i pokušavali smo koliko je god to bilo moguće da budemo objektivni.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, želim da se ... da sada usredsredite svoju pažnju na hapšenja i predaju vojnika Vojske Republike Srpske Krajine u Podinarju.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Prvo bih želeo da se pozovem na dokazni predmet Tužilaštva broj P130.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, dokazni predmet Tužilaštva broj P130 odnosi se na 28. avgust 1995. godine i to je izveštaj o situaciji, gde se govori o ovom hapšenju i predaji tih vojnika Vojske Republike Srpske Krajine, i želeo bih da zajedno prođemo kroz ovo i to prilično detaljno. Na prvoj stranici, u obeleženom delu se kaže: "Veliki broj Srba, uključujući i bivše vojnike Republike Srpske Krajine, i dalje se kriju u šumama i po planinama i žele da se predaju." Dakle, vi ste znali da se krajem avgusta 1995. godine ovo događalo širom područja Sektora Jug - da su bivši vojnici Republike Srpske Krajine još uvek na slobodi i da se kriju u šumama i po planinama. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne, to mi nije bilo poznato. I u mom iskustvu to je bio jedinstven slučaj kada sam pronašao vojnike koji su se krili visoko u planinama područja Podinarja.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: To nije ono što sam vas pitao, gospodine Tchernetsky. Pitao sam vas: da li ste znali da je oko 28. avgusta ili približno u to vreme, ne samo u Podinarju, nego i u drugim područjima Sektora Jug, bio prisutan veliki broj vojnika Vojske Republike Srpske Krajine koji su se skrivali u šumama i po planinama? Da li ste bili svesni toga?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ja sam vas vrlo dobro razumeo, ali mogu samo da kažem još jednom da nisam bio svestan da li je bilo ili ne drugih vojnika koji su se skrivali širom Krajine. Znao sam samo za ovaj jedan slučaj kada sam pronašao devet vojnika visoko u planinama Podinarja. A kada je reč o drugim takvim slučajevima, nisam imao takve informacije, niti iz štaba, niti iz bilo kog drugog izvora.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, nisu vam bile poznate operacije specijalne policije koje su počele 21. avgusta 1995. godine u svim područjima Sektora Jug kada je pokušano da se zarobe neki od tih vojnika Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Nije mi bilo poznato da postoje takve operacije sve do samog dana kada je bilo planirano da se oni vojnici koje sam pronašao predaju hrvatskim vlastima u prisustvu drugih međunarodnih organizacija. I tek tog jutra pre operacije, viši vojni promatrač u Sektoru Jug obavestio me je da će biti izvedena takva specijalna operacija.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, mislim da niste razumeli moje pitanje. Nisam vas pitao o tom određenom datumu ili o ovom konkretnom slučaju. Samo sam vas pitao generalno u čitavom Sektoru Jug da li vam je bilo poznato da su specijalne policijske snage Ministarstva unutrašnjih poslova izvodile operaciju čišćenja kako bi pronašle srpske vojnike u šumama? To je jednostavno pitanje.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude?

SUDIJA ORIE: Izvolite, gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Mislim da je on dao sasvim jednostavan odgovor na ta pitanja nekoliko puta.

SUDIJA ORIE: Pa, vi ste prešli preko toga da je on znao da je bilo vojnika, kad je rekao: "Bio sam svestan samo za ta dva" da je to bio izuzetak; a onda ste bez objašnjenja, očigledno, prešli na operacije, kako ste rekli, kada se pokušalo da neki od tih vojnika Vojske Republike Srpske Krajine budu zarobljeni. Očigledno da se odnosi na vojnike. Svedok nam je rekao da nije znao o tome. Na taj način, tako što ste prešli sa jednog predmeta na drugi, pomešali ste stvari, i onda to nije postalo mnogo jasnije. Idite jednu po jednu stvar. Svedok je odgovorio na pitanje o tome da li je bio svestan prisustva vojnika. Svedok nam je rekao nešto o tome šta je znao i o čemu je bio obavešten u vezi sa specijalnim operacijama. Dakle, da pokušamo da pojednostavimo stvari.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: To sam i pokušavao da uradim, časni Sude. Hvala vam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li možete sasvim precizno da nam kažete šta je bila vaša odgovornost, kakva su bila vaša zaduženja kada ste pronašli vojnike Republike Srpske Krajine ili kakve su bile vaše odgovornosti kada ste ih pronašli?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Pa, kada je reč o konkretnim odgovornostima ili o nekoj posebnoj proceduri, nismo ih imali. U vreme kada smo ih pronašli nismo imali naređenja u vezi sa takvom situacijom.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Izveštaj o situaciji – to je dokazni predmet Tužilaštva broj P130 – molim vas, želeo bih da nam predočite 6. stranicu. Paragraf E: "Tim Podkonje vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija izveštava ..."

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, u ovom izveštaju o situaciji piše da ste 28. avgusta u 10.00 sati, pronašli četvoro Srba u selu Milivojevići i šestoro Srba u selu Musića Stanovi, i da su oni zamolili vojne posmatrače Ujedinjenih nacija da im pomogne oko hrane i da im osiguraju prevoz do izbegličkog logora u štabu Sektora Jug. Na sledećoj stranici, u trećem redu se kaže: "Vojni posmatrači Ujedinjenih nacija su informisani da se grupa bivših vojnika Republike Srpske Krajine krije u blizini i da bi želeli da polože svoje oružje i započnu civ...", što znači civilni, "...život". Dakle, vi ... želeo bih da to uporedimo sa vašom izjavom, gospodine Tchernetsky, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P204, na 4. stranici.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ako bismo mogli da pređemo na to, molim vas, to je pri samom dnu 4. stranice.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Tu se kaže: "Oko 24. ili 25. avgusta 1995. godine, tokom patrole na području Podinarja, naišao sam na mali zaseok između Bukvin Stana i Musića Stanovi, gde je ostalo nekoliko starijih srpskih porodica. Od stanovnika

sam dobio informacije da se nekoliko vojnika Republike Srpske Krajine skriva...", nastavlja se na 5. stranici,"...u šumi. Uz pomoć vojnika ... civila, sreo sam se sa dvojicom vojnika i razgovarao s njima." Dakle, u vašem izveštaju o situaciji od 28. avgusta, prvi put se bilo šta uopšte pominje u vezi sa ovim vojnicima Vojske Republike Srpske Krajine. To je pet dana nakon 24. avgusta, ukoliko računate i 24. avgust kao datum. Da li je to tačno, gospodine Tchernetsky?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Stvar je u tome što vi sada baratate sa nekim dokumentima koje ja nisam imao. I kad sam davao svoju izjavu, nastojao sam nakon toliko godina da se prisetim kako su se stvari odvijale, ali nisam mogao, naravno, da se setim tačnih datuma. Našao sam ih ranije. To sam već rekao. Pokušao sam da im pružim mogućnost da napuste teritoriju Krajine i nisam to prijavio štabu. To sam jasno i priznao. Kasnije, kada su pokušali da napuste teritoriju i kada nisu uspjeli, vratili su se, razgovarao sam sa njima, objasnio sam im situaciju i organizovao njihovu predaju hrvatskim vlastima uz garanciju da će im životi biti pošteđeni.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, pokrenuli ste to pitanje tako što ste ga pitali da li je primio neka uputstva šta da uradi ako pronađe vojnika Vojske Republike Srpske Krajine. To pitanje je postavio svedoku i gospodin Russo. I na pitanje je odgovoreno. On je dao isti odgovor i vama, ali niste mu postavili bilo koje dodatno pitanje, pa je očigledno da nije ni bilo potrebno. E sad, svedok je jasno naveo u svojoj izjavi da nije odmah prijavio, nego tek nakon nekoliko dana, nakon što je prvi ... Sada se ponovo postavljaju pitanja koja ne donose, barem do sada, neke nove elemente. Ako želite da naglasite da svedok to nije odmah prijavio, Pretresno veće već zna, jer smo pročitali izjavu, i jasno je da je proteklo nekoliko dana od kada ih je svedok video. Onda se pitate da li je to bilo 28. avgusta, odnosno pet dana nakon drugog datuma, a to stvarno nije bitno i ne dodaje ništa novo onom što već znamo. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, u svojoj izjavi, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P204, kažete da ih niste prijavili štabu nego ste izveštaj podneli samo civilima, da biste za njih organizovali humanitarnu pomoć. Ni u jednom od izveštaja o situaciji vi ne govorite o civilima pre 28. avgusta. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Verovatno ste hteli da kažete da nisam prijavio vojnike. Ja jednostavno ne razumem vaše pitanje.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ni u jednom izveštaju o situaciju od 24. do 27. avgusta uopšte se ne spominje pružanje humanitarne pomoći za civile u ovom području, odnosno, vi kažete u svojoj izjavi da ste izvestili o civilima, međutim to nema u bilo kom izveštaju o situaciji od 24. do 27. avgusta...

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ulažem prigovor na ovo. O tome je već bilo svedočenje i vraćali smo se na to nekoliko puta. Svedok je rekao da su timovi slali izveštaje o situaciji štabu Sektora Jug, a da štab Sektora Jug šalje svoj izveštaj o situaciji u Zagreb.

Mislim da je nepravedno da se svedoku kaže da nije napravio timski izveštaj o situaciji jer se ne pojavljuje u izveštaju o situaciji koju je sačinio štab Sektora Jug.

SUDIJA ORIE: Mi do sada znamo da izveštaji o situaciji postoje na nekoliko nivoa. Pružanje humanitarne pomoći za civile nije mogla biti ... molim vas da se fokusirate na to, jer gospodin Russo je, očigledno, više fokusiran na izveštaj. Vi ste fokusirani na sadržaj, to jest, pružanje humanitarne pomoći za civile.

SVEDOK TCHERNETSKY: S vašim dopuštanjem, ja ću odgovoriti na to pitanje.

SUDIJA ORIE: Molim vas da to učinite.

SVEDOK TCHERNETSKY: U tom trenutku, jedan od naših glavnih zadataka bio je to traženje preostalih Srba na području bivše Srpske Krajine, da ih registrujemo, u stvari, da zabeležimo njihove potrebe, da ih pitamo da li žele da ostanu u Krajini ili žele da je napuste. To su informacije koje su u tom trenutku prikupljane. To je naš glavni zadatak, kao i da te informacije predamo međunarodnim organizacijama i našem štabu. U slučaju kada su ljudi iznosili zahteve, mi smo pokušali da zadovoljimo zahteve po nalogu štaba, da se osigura hranu, pruži pomoć, lekarska pomoć i tako dalje. U tom konkretnom slučaju, bili smo u potrazi za ljudima, registrovali ih i prikupljali informacije o tome šta im je potrebno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Nijedan od vaših izveštaja o situaciji od 24. do 28. avgusta, u tim danima ne govori o registraciji ljudi iz ovog područja, zar ne? Ako moramo da prođemo kroz svaki od tih izveštaja o situaciji, gospodine Tchernetsky, ja ću to da uradim, ali ja vam tvrdim da nijedan od izveštaja o situaciji od 24., 25., 26. ili 27. avgusta ne sadrži nikakve informacije o humanitarnoj pomoći za te ljude ili činjenici da su registrovani.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, da li ima bilo kakvog spora o tome?

TUŽILAC RUSSO: Nema spora o tome, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Onda nastavite, molim vas, gospodine Kuzmanoviću.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Karta koju ste vi dali vojnicima kako biste im pomogli da pobegnu i da ih ne uhvate, gospodine Tchernetsky, je bila karta sa vojnim položajima Hrvatske vojske, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne, to nije tačno. To je bila čista karta koju su koristili vojni posmatrači Ujedinjenih nacija. To je bila apsolutno čista karti, koristili smo je samo za sebe da bismo se orjentisali na terenu. Nisam imao informaciju o hrvatskim vojnim položajima.

SUDIJA ORIE: U vašoj izjavi se navodi da ste im dali kartu, pokazali im mogući put do Bosne, a dva dana kasnije saznali ste da vojnici nisu uspjeli da dođu do Bosne. Meni se čini da je to jasan pokušaj da im pomognete da pobjegnu u Bosnu?

SVEDOK TCHERNETSKY: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Kuzmanoviću. Mislim, u stvari, da je većina tih stvari prilično jasna. Ovo Pretresno veće ne traži ... odnosno, pre svega, želi da čuje o činjenicama, i to ne tako što bi obe strane, tokom ispitivanja svedoka, naglašavale određena pitanja u sitne detalje. Hoću da kažem da se možemo sporiti oko smisla i onoga čemu se pridaje značaj, i prilično je očigledno šta se ovde dogodilo, zar ne?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, želeo bih da se još jednom usredsredimo na dokazni predmet Tužilaštva broj P130, pri dnu 7. stranice kaže se: "U 15.45 časova..." Govori se opet o predaji vojnika Vojske Republike Srpske Krajine: "Petorica vojno sposobnih mladića ušli su u dvorište gde su vojni posmatrači Ujedinjenih nacija i timovi za ljudska prava razgovarali sa civilima. Oni su bili u civilnoj odeći bez oružja. Svi su bili stanovnici tog područja Podinarja i pobjegli su iz svojih jedinica 5. avgusta." Ovo je pitanje za vas: ako su svi ti vojnici bili stanovnici Podinarja, zašto im je trebala karta da pobjegnu u Bosnu, s obzirom da se Podinarje nalazi nekih pet kilometara od granice sa Bosnom?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, ali oni tamo nisu nikada bili, u Bosni.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Ko vam je rekao da nisu nikad bili u Bosni?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Oni su živeli u Podinarju. Bili su seljaci, zemljoradnici, pre nego što su mobilisani u vojsku. I kada smo razgovarali o činjenici da oni žele da odu u Bosnu, rekli su mi da nisu znali kako tamo da krenu, ni kojim putem da idu. Jedan od njih, koliko se sećam, samo sam s jednim od njih razgovarao, znao je manje-više da se služi kartom. Dao sam im kartu kako bi mogli da se orjentišu i kreću prema karti.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, pored vas u registratoru stoji karta.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Za potrebe Pretresnog veća to je karta broj 30 a hteo bih da to iskoristim samo u svrhe demonstracije. Uz pomoć poslužitelja, molim da se stavi na grafoskop. Hvala, gospodine poslužitelju.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, molim vas da pogledate kartu i da nam pokažete Podinarje.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Za zapisnik: Podinarje se nalazi na karti sa desne strane.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Područje upravo iznad, ono belo, je Bosna i Hercegovina, zar ne? Da li je to tačno, gospodine Tchernetsky?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, da, da. To je granica sa Bosnom.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Možete da sklonite kartu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, izveštaj o situaciji od 28. avgusta, gde vi počinjete ... počinje na 5. stranici: "Tim vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija Podkonje" ... 6. stranica, izvinjavam se. Dakle, ako prođete kroz 6. stranicu i dalje do pretposlednje stranice tog izveštaja o situaciji, čini se da se, barem prema tom izveštaju, to sve dogodilo u jednom danu, 28. avgusta, odnosno, da su tada pronađeni, da su predali, i da se sve dogodilo u jednom danu. Ali, u stvari, to se dogodilo tokom četiri dana, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, činjenica da se u izveštaju taj incident koji se dešavao kroz četiri dana, prikazuje kao da se desio u jednom danu, ne čini li vam se da je to malo iskrivljavanje istine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ja ne mislim tako, jer to je izveštaj o situaciji koji je sastavljen od strane štaba sektora, koji je rezimirao informacije koje su mu dostavljene tokom nekoliko dana. Da. Izveštaj rezimira podatke koji su pristizali tokom određenog vremenskog razdoblja.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Pa, na naslovnoj stranici izveštaja o situaciji piše da izveštaj nosi naziv "Štab vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, Sektor Jug, dnevni izveštaj o situaciji." Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, da li se onda slažete sa mnom da je način na koji su ti ljudi bili predati, u stvari, ugrožavao živote civila koji su bili tamo, odnosno, potencijalno mogao da ih ugrozi?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ja sam učinio sve kako bi se sprečila bilo kakva opasnost prvenstveno civila i isto tako života onih vojnika. Video sam da jednostavno nema drugog rešenja pod okolnostima ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: ...

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: ... i nisam mogao na drugačiji način da osiguram njihovu bezbednost, osim da to bude u prisustvu međunarodnih posmatrača i predstavnika međunarodnih organizacija.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, prvog od ta od četiri dana niste ih razoružali, zar ne? Da li je to tačno?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, samo pretpostavimo da svedok kaže "da", onda možemo početi ispitivanje po celoj izjavi. To nije prvo beskorisno pitanje koje ste danas postavili. Vi očigledno nastojite da naglasite da je to što je radio ovaj svedok bilo pogrešno. Mislim da nije sporno da nije radio u okviru mandata. Prema tome, ulaziti sada u sve detalje, ne samo da bismo saznali da je Podkonje pet kilometara od granice, već da bismo onda pogledali na karti gde se nalazi i onda videli gde je granica i da je stvarno samo četiri i po kilometra, ali to sve zajedno ne pomaže Pretresnom veću. Hajde da se usredsredimo na ključna pitanja. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Zašto niste u ovo uključili Međunarodni komitet Crvenog krsta, gospodine Tchernetsky?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Jesmo uključili predstavnike Crvenog krsta i takođe i predstavnike UNHCR-a i OEBS-a. Ali kao što znate, predstavnici Međunarodnog komiteta Crvenog krsta, prema svom statutu i mandatu ne učestvuju ni u jednoj zajedničkoj operaciji. Oni uvek deluju nezavisno. Mi smo im jednostavno pružili informacije o tome da smo u određenim područjima pronašli neke ljude i oni su dalje, nezavisno od nas, postupali po tome. Ne znam i ne sećam se da li su izašli na teren zajedno sa nama, međutim, praksa je bila takva da predstavnici Crvenog krsta nikada nisu učestvovali u zajedničkim akcijama. Kada je reč o predstavnicima drugih organizacija koji su bili prisutni i zastupljeni u bazi Ujedinjenih nacija, oni su bili uključeni, jer sam se ja za to pobrinuo.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li je gospodin Ermolaev bio sa vama bar nekog od ta četiri dana u tom području?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne, ne. Gospodin Ermolaev je radio u štabu i bio je tamo.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim da se pokaže dokazni predmet Tužilaštva broj P94, 8. stranica, 2. paragraf.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, gospodin Ermolaev navodi u svojoj izjavi, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P94. sledeće: "Ne sećam se tačnog datuma, ali u istom regionu, nekih osam, devet vojnika Vojske Republike Srpske Krajine predalo se timu vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija koji su bili poslani u patrolu u područje Dinare." To vas identifikuje kao ruskog vojnog posmatrača Ujedinjenih nacija u tom timu. Onda dalje kaže: "Nakon što sam primio prvi izveštaj od Tchernetskyog sa terena i sam sam otišao tamo." Dakle, barem, po ovoj izjavi, gospodin Ermolaev dobio je informaciju od vas i otišao na to područje, gde su bili ti vojnici. Imate li komentar na to?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne mogu da komentarišem, jer ne znam o tome ništa. On nije tamo, barem ne sa mnom. Ja sam išao tamo sa članovima svog tima, sa Pavelom Komperom, Peterom Martijem. Nisam putovao tamo sa Ermolaevim.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Izvinjavam se ako sam vas to već pitao. Gospodin Ermolaev u svojoj izjavi kaže da je prvi izveštaj dobio vas. Da li poričete da ste vi bili taj koji ga je prvi obavestio o tome?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ja sam obavestio štab i to preko zamenika dežurnog operativnog oficira. Svi izveštaji idu preko dežurnog oficira do višeg vojnog posmatrača Ujedinjenih nacija, i na taj način je i on dobio izveštaj.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, kada ste prvi put našli te vojnike, zašto niste prijavili hrvatskim vlastima?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, čini se da niste u potpunosti razumeli moja prethodna uputstva, zar ne? Moje uputstvo nije bilo da se nastavi na isti način kao ranije.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Preći ću na nešto drugo, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, uradite tako.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, želeo bih sada da pređemo na kasniji deo vaše izjave gde na 5. stranici dokaznog predmeta broj P204 govorite o još jednom patroliranju u Podinarju koje ste obavili 30. i 31. avgusta 1995. godine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim da se prikaže taj deo izjave.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Pre nego što pređemo na taj deo izjave, gospodine Tchernetsky, nijedan izveštaj o situaciji od 30. i 31. avgusta ne sadrži informacije koje se nalaze u vašoj izjavi. Da li je to tačna ocena? Možemo da pređemo kroz te izveštaje o situaciji ako želite.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Nisam ih video, tako da ne mogu da kažem.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ako vam kažem da nema ničega u izveštajima o situaciji što se nalazi u dokaznim predmetima Tužilaštva P132, P133 i P135, vi ne biste imali razloga da se ne složite sa mnom, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da li mogu da pitam da li su to izveštaji o situaciji štaba ili timova vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: To su dnevni izveštaji o situaciji štaba vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija Sektora Jug.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Najverovatnije, takvi manje značajni detalji nisu bili obuhvaćeni u svakodnevним izveštajima štaba sektora. To je zavisilo

uvek od višeg vojnog posmatrača Ujedinjenih nacija, odnosno od njegovog zamenika. Oni su odlučivali šta će se od događaja staviti u izveštaj o situaciji. Te informacije su morale biti uključene u izveštaj koji je podneo naš tim.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, gledam na sat. Blizu smo vremena za pauzu. Pitao sam vas pre pauze koliko vremena će vam trebati. Vi ste rekli sat, sat i po. A s obzirom na način na koji koristite svoje vreme, moliću vas da se strogo držite procene od sat i po.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, imam samo ovaj deo i onda ću da završim, što će verovatno potrajati oko 10, 15 minuta, a onda ću sve završiti.

SUDIJA ORIE: Imaćete još sedam minuta, a mi ćemo imati pauzu do 12.50 časova i molim vas da koristite svoje vreme što efikasnije.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Stevo Macakanja, kako ste saznali kako se zove ta osoba? Imamo ga ovde u vašoj izjavi, dokazni predmet Tužilaštva broj P204.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Tako mi se on lično predstavio.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li je to bilo prvi put da ste se s njim sastali?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste znali da je on pripadnik srpske specijalne policije?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: To mi je on rekao.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: On vam je rekao da je bio pripadnik srpske specijalne policije?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, vi nam niste u vašoj izjavi, gospodine Tchernetsky, naznačili kojim je snagama pripadao. To je prilično značajna stvar, taj susret sa pripadnikom srpske specijalne policije u području Podinarja, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Nije srpski, nego hrvatski. To je nespornost ovde. Govorite o Stevi Macakanji. On je predstavnik hrvatske specijalne policije – to je kako mi se on sam predstavio – on je bio iz grupe koja se zvala *Dži-Bu*. To je po njegovom ličnom priznanju. To mi je on rekao, ja sam to zapisao u tu belešku. Ali to nisu srpske specijalne snage, nego hrvatska specijalna policija.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Dozvolite da pogledamo 3D00-110 ... 3D00-0110, molim vas. Stavio sam previše nula. 3D00-110. Izvinjavam se.

(Odbrana se savetuje)

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ja sam pogrešio, časni Sude. Izvinjavam se sekretaru i Pretresnom veću.

SUDIJA ORIE: Mislim da u ovom sistemu uvek imamo osmocifrene brojeve.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Dakle, reč je o dokumentu koji nosi brojeve od 3D00-0616 do 3D00-0619.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, ovaj dokument je specijalni izveštaj u vezi sa krivičnom prijavom koja je bila podneta protiv gospodina Macakanje, koji je bio pripadnik oružanih snaga Srpske autonomne oblasti Krajina. Gospodin Macakanja je optužen u novembru 1992. godine da je bio umešan u ubistvo hrvatskog civila Milana Bulića.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, da li mogu da dobijem broj dokaznog predmeta za ovaj izveštaj?

SUDIJA ORIE: Da li želite da postavljate pitanja u vezi sa ovim?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Imate li prigovor, gospodine Russo? Nemate prigovor. Koji će to biti broj, gospodine sekretare?

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj D217, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, gospodine Tchernetsky, prema ovom izveštaju gospodin Stevo Macakanja bio je pripadnik milicije Srpske autonomne oblasti Krajina.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Izvinjavam se. Sve je moguće. Nisam proveravao njegova dokumenta i zapisao sam ono što mi je on rekao u prisustvu još jednog vojnog posmatrača Ujedinjenih nacija, Ivo *Maknanaje*, koji je bio češki kapetan.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodin Macakanja je bio srpski policijac koji se nalazio u području Podinarja, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Izvinite, da li ste to pitanje meni uputili?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da, da. Vama, gospodine Tchernetsky.
SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne, ne. Ne srpski. On je bio pripadnik tima od dve osobe u policiji ... u vozilu hrvatske policije. Nosio je uniformu i imao je oružje.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U vašoj izjavi, dokazni predmet Tužilaštva broj P204, na 5. stranici vi kažete: "Prilikom patroliranja u mestu Grabovita Dražica video sam grupu specijane policije koju je predvodio Stevo Macakanja." Kad kažete grupa ... kažete da se ta grupa sastojala samo od dve osobe?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Dve osobe mogu da čine grupu. Sa njima je bio jedan od bivših vojnika koga smo trebali da predamo hrvatskim vlastima.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A taj vojnik je oslobođen i on se vratio u Podinarje a on, gospodin Macakanja je pokušao da nađe njegovo oružje. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: On nije bio pušten na slobodu. Ta dva policajca su trebala da ga otprate do mesta gde je, prema njegovim sopstvenim rečima, on ostavio svoje oružje, jer je on trebao da im pokaže gde je oružje, da ga uzmu i da se vrate nazad.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li je ova specijalna policija koju je predvodio Stevo Macakanja bila naoružana?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Kakve uniforme su nosili?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Maskirne uniforme. Ne znam kako još da vam ih opišem. Jednostavno, nosili su maskirne uniforme.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je bilo koji pripadnik hrvatske specijalne policije nosio maskirnu uniformu?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Dok je bila u toku operacija u Podinarju u kojoj je učestvovala specijalna vojna policija, video sam da njihovi pripadnici nose takve uniforme u to vreme kada su ovi vojnici o kojima smo govorili predati hrvatskim vlastima.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, vaših sedam minuta je postalo deset minuta.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude. Mislim da smo dobili broj za taj dokument i da je primljen u spis. A ja nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: G. Russo, da li je bilo prigovora protiv tog dokumenta? Gospodine sekretare?

(Pretnesno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Radi se o dokumentu o Stevi Macakanji?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Tako je, časni Sude.

sekretar: Izvinjavam se što prekidam, časni Sude. To postaje dokazni predmet Odbrane broj D218.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D218 primljen je u spis.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, hvala vam na dodatnom vremenu.

SUDIJA ORIE: Gospodine Tchernetsky, mi ćemo sada napraviti pauzu od 20 minuta. Ko će biti prvi nakon pauze? Hoće li to biti gospodin Cayley?

ADVOKAT CAYLEY: Da, to ću biti ja, gospodine predsjedavajući. Hvala vam.

SUDIJA ORIE: U redu. Nastavićemo u 13.00 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Tchernetsky, sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Cayley, koji je branilac gospodina Čermaka. Gospodine Cayley, molim vas nastavite.

ADVOKAT CAYLEY: Hvala, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT CAYLEY

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Tchernetsky. Nemam puno pitanja za vas, i molio bih vas da odmah počnemo sa onim predmetom o kom ste razgovarali pre pauze, a to je otkrivanje i hapšenje devet vojnika Vojske Republike Srpske Krajine. Dakle, da li se sećate da ste da ste jutros u svom svedočenju izjavili da su ti vojnici bili predati hrvatskim vlastima? Da li se sećate toga?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, sećam se.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li ste izjavili da je jedan bio oslobođen?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I da ste čuli da su ostala osmorica bili osuđeni? Da li se sećate toga?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Ne znam kakva je bila sudska odluka. Oni su bili u ... u pritvoru. Oni su bili pritvoreni u školskoj zgradi. Dok su bili u toj

školskoj zgradi, posetili su ih predstavnici tima za ljudska prava i predstavnici Crvenog krsta i od njih sam saznao da su ti ljudi bili prevezeni u Zadar ili verovatno u zatvor u Zadru, ne znam.

ADVOKAT CAYLEY: Molim vas, da li možemo da dobijemo dokazni predmet Odbrane broj 100.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Kratko ću da vam pokažem, gospodine Tchernetsky, jednu krivičnu prijavu koja se zapravo odnosi upravo na ono o čemu vi govorite. Dakle, ako pogledate dokument koji se nalazi pred vama, u engleskom prevodu stoji: "6. juni 1995. godine", ali, u stvari, u originaloj verziji, to je, zapravo stoji, "06.09. 95 ". Dakle, to je greška. Tako da dokument ne nosi datum od 6. juna 1995. godine, nego potiče od 6 septembra 1995. godine. Vidite, to je krivična prijava iz Zadarsko-kninske policijske uprave. Da li vidite to?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Mislim da između strana nema nikakvih primedbi oko navedenih imena osam vojnika koji su bili akteri u tim događajima.

ADVOKAT CAYLEY: Ali, ako bismo mogli, molim vas, da odemo na poslednju stranicu ... Izvinjavam se, na pretposlednju stranicu. Izvinjavam se. Ima toga dosta. Stranica pre te.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A ako samo možete da pročitate poslednji paragraf, mislim da će on baciti malo više svetla na ovo o čemu govorimo. Znači, to je poslednji paragraf na ovoj stranici. Jeste li pročitali, gospodine Tchernetsky?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Vrlo jednostavno pitanje za vas: da li je vama bilo poznato da je u tom trenutku Zadarsko-kninska policijska uprava bila nadređena policijskoj stanici u Kninu, tako da se policijska stanica nalazila u Kninu?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne čujem prevod.

SUDIJA ORIE: Molim vas ponovite pitanje pa ćemo da vidimo da li svedok dobija prevod.

ADVOKAT CAYLEY: Hvala.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Pitanje je bilo: da li je vama bilo poznato da je u to vreme, u avgustu i septembru 1995. godine Zadarsko-kninska policijska uprava bila nadređena lokalnoj policijskoj stanici u Kninu?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Nije mi to bilo poznato.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, isto tako vam nije bilo poznato da je i Zadarsko-kninska policijska uprava bila odgovorna za sprovođenje istrage teških krivičnih dela u tom regionu?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Hvala.

ADVOKAT CAYLEY: Prelazimo na sledeći predmet.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Molim vas da se sada usredsredite na epizodu koju ste opisali da se dogodila negde između 10. i 12. avgusta 1995. godine. Radi se o požaru koji ste vi uočili u Kninu. Molim vas da se sada koncentrišete na to. Ono što bih ja pokušao da uradim u vezi sa ovim, jeste da vas zamolim da okrenete 3. stranicu. To je vaša izjava, dokazni predmet Tužilaštva broj P204. Reč je o poslednjem paragrafu na 3. stranici vaše izjave koji se odnosi na ove događaje. Dakle, vi procenjujete da su se ovi događaji desili negde između 10. i 12. avgusta 1995. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne mogu da vam kažem tačan datum, ali to je bilo nekako upravo pošto sam se vratio sa odsustva na početku mog mandata tamo, kada je naša grupa, odnosno naš tim bio stacioniran na istom mestu gde je bio i štab.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li imate vašu izjavu pred sobom? Da li imate tu stranicu pred sobom?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, imam.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li možete da odete na poslednja tri reda paragrafa? Da li vidite da se to odnosi na iznajmljivanje poslovnog prostora, odnosno kuće za vaše kancelarije od jedne gospođe čije je ime redigovano u tekstu? Navodi se njen broj telefona, a onda se kaže da je njen stan u ulici Cara Lazara, Sinjska cesta, opljačkan i zapaljen. Dakle, da li je taj događaj, odnosno, iznajmljivanje tih novih kancelarijskih prostorija, da li se dogodilo u isto vreme kada ste vi uočili taj požar u centru Knina?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Stan je bio zapaljen kasnije, nakon što smo mi iznajmili nove prostorije za kancelarije i nakon što smo se uselili. Nekoliko dana kasnije...

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Vi ste pogrešno shvatili moje pitanje. Zanima me, u stvari, iznajmljivanje kancelarija. Da li ste iznajmili te nove kancelarije, novi prostor, otprilike u isto vreme kada ste primetili požar u centru Knina?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da. Mi smo iznajamili te kancelarije. Ali, zbog bezbednosnih razloga, mnogi članovi našeg tima odbijali su da tamo provode noći. I kako nalažu pravila, samo tri ili četiri naša člana su bile na dužnosti tamo i preko noći tokom prvih dana, a ostali su bili u bazi. To su bili približno ti dani.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Možemo li sada da vidimo dokazni predmet Tužilaštva broj P118.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, gospodine Tchernetsky, možete da vidite da je ovo izveštaj vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija koji nosi datum 13. avgust 1995. godine i da pokriva period od 00.01 časova, dakle, jedan minut posle 24.00 časa, 12. avgusta, do 20.00 časova 13. avgusta. Da li vidite to?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ako možemo da pređemo na poslednju stranicu ovog dokumenta, molim vas.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I tu vidite u poslednjem paragrafu da je vaš tim, tim Podkonje, podneo izveštaj u tom periodu, a mene zapravo zanima posljednji paragraf, gde stoji "Admin 1." Mislim da "admin" znači administracija ili uprava. Da? Izvinjavam se, nisam bio svestan da vam postavljam pitanje na engleskom i da treba da se sačeka da se prevede...

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, administracija. Upravna pitanja, administrativni poslovi. Nema nikakve veze sa operativnim poslovima.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A vidite tamo da se odnosi na to da se vaš tim useljava u nove prostorije. Da li vidite to?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Postoji li verovatnoća da ste vi to javili dežurnom oficiru u timu Podkonje?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Bio je to komandant tima koji je preneo tu informaciju dežurnom oficiru. A ja u to vreme nisam bio komandant tima.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li vidite da tu isto tako piše da su vlasnicu, ovu stariju srpsku gospođu zaštitile njene hrvatske komšije u trenutku kada je hrvatska ofanziva stigla do Knina? Da li vidite to?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, vidim. I mogu to i da potvrdim. To je zaista bilo tako. To je i ona takođe rekla.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, da li bi moglo da se kaže da ste vi tu vatru mogli da vidite, na osnovu podataka koje imamo u ovom izveštaju, najkasnije možda negde 13. avgusta 1995. godine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne mogu da se setim tačnog datuma, nisam vodio dnevnik ...

SUDIJA ORIE: Čini se, gospodine Cayley, da vi izvlačite neke zaključke iz podataka koje smo do sada čuli. Čuo sam da je svedok rekao da kada su se preselili u tu novu zgradu ili u nove prostorije, da ih je samo nekoliko boravilo tamo preko noći, dok su ostali noćili u bazi Ujedinjenih nacija. Iz ranijih delova njegovog svedočenja zaključujem da su pošli iz baze Ujedinjenih nacija i da su ih zaustavili tamo gde ste vi prešli prugu. Dakle, ako se radi o logici, onda imam poteškoća da pratim vašu logiku, jer deo tima bi

ostajao u bazi Ujedinjenih nacija a drugi deo bi se ... ako to nije logično, hajde da onda pitamo svedoka šta on zna.

ADVOKAT CAYLEY: Mislim da je... odnosno, vi ste me pogrešno shvatili, a ja sam izgleda naveo Sud na pogrešan zaključak. Ja nastojim da utvrdim tačno koji je to najkasniji datum kada je on mogao da vidi taj događaj. A ako pogledate izjavu, videćete da on povezuje ovaj konkretan događaj nakon što je video požar sa događajem iznajmljivanja novog prostora. Dakle, u tom smislu, dao je krajnji datum vreme i kada je mogao da vidi požar.

SUDIJA ORIE: Dobro, da li je to, kao što vi kažete, u njegovoj izjavi?

ADVOKAT CAYLEY: Ako idete na njegovu izjavu, časni Sude, na 3. stranici, posljednja tri reda, videćete da se odnosi na taj događaj.

SUDIJA ORIE: "Znam od nje da joj je stan ..." Ali vi ste postavili pitanje o tome i on je rekao da je to bilo kasnije. To je bio njen stan.

ADVOKAT CAYLEY: Dobro. Idem dalje, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ovo je mnogo konfuzno. Stvarno imam poteškoća da pratim, ako se radi o nekoj logici. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Kada je reč o paljbi, gospodine Tchernetsky, jeste li sami odabrali određeni put tog dana ili su vam naredili da idete tom relacijom kada ste patrolirali oko centra Knina?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Izašli smo direktno prema mestu požara. To je najkraći put.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, vi ste sami odlučili da odete tog dana. Niste dobili naređenje od svog komandira tima da idete?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Dobio sam zadatak, ali sam odabrao put, jer je to bio najdirektniji i najkraći put.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, prvom prilikom kad ste pokušali da odete da vidite požar, zaustavili su vas na kontrolnom punktu. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Zaustavili su nas u centru grada, u blizini železničkog mosta.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A zaustavila vas je vojna policija. Je li tako?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ako se sećam dobro, zaustavila nas je civilna policija.

ADVOKAT CAYLEY: Molim vas za jedan trenutak, časni Sude.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Kada ste drugom prilikom osmatrali požar, da li su bili prisutni pripadnici vojne ili civilne policije?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne mogu da kažem ko je nosio maskirnu uniformu, da li su to bili vojni ili civilni policajci, ali su svakako zajedno sa vatrogascima bili i civilni policajci.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Hajde da se vratimo na vašu prvu izjavu, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P204 i na poslednji paragraf na 3. stranici. Ako pogledate sredinu paragrafa, videćete da piše: "Mi smo uspeli da se približimo tom mestu sa druge strane Knina. Tor je izvadio fotoaparat i počeo da fotografije dok sam ja razgovarao sa vojnim policajcem." Da li vidite to?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I da li je to tačno? Da li ste razgovarali sa vojnim policajcem?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Verovatno nije bio oficir. Jedna ili dve osobe, jedan ili dva čoveka u uniformi prišla su nam kad su videli naše vozilo. To nije bio dugačak razgovor. Mi smo se pretvarali da smo se izgubili, pitali smo za pravac, pokazali su nam put, i to je bilo sve.

ADVOKAT CAYLEY: Ako možemo sada da pogledamo drugu izjavu, što je dokazni predmet Tužilaštva broj P205, od 6. decembra 2007. godine. I molim vas da nam pokažete 16. paragraf.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I videćete u drugoj rečenici da se kaže: "Sećam se da je to bilo na železničkom mostu. Ta lokacija je označena brojem 3 u aneksu AT-3, to je lokaciji bloka kuća, i mogli smo da vidimo kako gore kada nas je zaustavila vojna policija. Znam da se radilo o vojnoj policiji, jer su na to upućivale oznake na njihovim vozilima." Da li se sada sećate da ste vi identifikovali tu vojnu policiju, jer su vozila imala oznake koje su ukazivale na to da se radi o vojnoj policiji?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Znao, teško je sada reći. Vidim da postoji nepodudarnost između mojih izjava iz 2002. i 2007. godine. Teško mi je ... da se sada prisetim tačno da li je u pitanju bila vojna ili civilna policija. Ali, svakako je bila policija.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, dali ste čitav niz različitih opisa prirode te vatre. Danas ste rekli da je praktično celo naselje bilo u plamenu.

ADVOKAT CAYLEY: Gospodine predsedavajući, to se nalazi na 25. stranici u 19. redu.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: U svojoj prvoj izjavi kažete sledeće, i ja ću da vam pročitam. To je četvrta ... zapravo, treća rečenica u poslednjem paragrafu na 3. stranici. Pročitatiću vam to. Možete da nađete ako želite. Tu se kaže: "Mi smo išli vozilom direktno do centra Knina, gde smo videli da je jedan čitav deo grada u plamenu." Zatim, u drugoj izjavi – dokazni predmet Tužilaštva broj P205 – dajete malo drugačiji opis u

drugoј rečenici 16 paragrafa: "Brojem 3 u aneksu AT-3 obeležena je lokaciji bloka kuća, koje smo mogli da vidimo kako gore kada nas je zaustavila vojna policija." Koliko kuća je gorelo u tom trenutku, ako se sećate?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Teško je reći, jer je bila noć. Nekoliko kuća je gorelo. Ova cela teritorija je bio okružena ljudima i vozilima. Ali kad sam rekao: "naselje", ja sam to shvatao kao jedan blok, blok niskih kuća, od možda jednog ili dva sprata.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, da li mi sada govorimo o jednoj kući ili dve kuće. Možete li da mi kažete broj, molim vas?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne manje od deset.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ne manje od deset. E sad, vi ste danas, nešto ranije rekli da su svi značajni događaji bili izveštavani preko lanca po hijerarhiji sve do štaba vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u Kninu. Zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A požar na deset ... do deset kuća, prihvatilićete, smatrao se važnim događajem, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Mislim da da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Obratimo pažnju nakratko na to. Ja vam neću pokazati neke od izveštaja vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija koji zapravo ne spominju ništa od onoga što je tim Podkonje opisao, već ću da vam pokažem niz izveštaja tokom tog perioda koji se odnose na kuće u plamenu.

ADVOKAT CAYLEY: Molim vas, ako bismo mogli da pokažemo dokazni predmet Tužilaštva broj P116.

SUDIJA ORIE: Da li postoji bilo kakav spor oko toga da se tih deset kuća koje gore ne spominju u izveštaju o situaciji.

TUŽILAC RUSSO: Ne, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ne. Pretresno veće je upoznato da se u mnogim izveštajima o situaciji spominju pojedine kuće koje su zapaljene.

ADVOKAT CAYLEY: Časni Sude, da li mogu svedoku da pokažem samo dva izveštaja o situaciji? U njima se opisuju događaji o kojima govori ovaj tim. Biće to vrlo kratko. I ja ću svakako završiti pre kraja današnjeg zasedanja.

SUDIJA ORIE: Molim vas, uradite onda tako. Pretpostavljam da želite da se pozovete na 25. stranicu, 19. red ... odnosno 23. stranicu, 19. red.

ADVOKAT CAYLEY: Tako je.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ovo je, kao što možete da vidite, gospodine Tchernetsky, izveštaj štaba vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, Sektor Jug, dokazni predmet Tužilaštva broj P116. I on se odnosi na period od 18.00 časova 10. avgusta do 18.00 časova 11. avgusta 1995. godine.

ADVOKAT CAYLEY: I ako možemo da pređemo na 11. stranicu. Poslednja dva broja su 11 ... a to je 3. stranica, izvinjavam se.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, ako pogledate 8. paragraf, videćete da jedina stvar o kojoj tim Podkonje izveštava štab vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija jeste nastojanje patrole da popravi radio repetitor. Da li vidite to?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, želim da uložim prigovor na ovo. To nije prikladan opis. Jer to je ono što štab kaže da je našao u izveštaju tima Podkonje a ne da je to jedina stvar o kojoj je tim Podkonje izvestio štab.

SUDIJA ORIE: Da li možete da postavite na takav način koji odražava ...

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Svedoče, da li vidite da ovde stoji da je tim Podkonje izvestio kako su poslali patrolu zajedno sa radio tehničarem da poprave radio repetitor? Da li vidite to?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Vidim. Vidim to. Međutim, to je bilo samo onog poslednjeg dana 10. na 11. avgust. Ja sam naglasio da se ne sećam tačnog datuma kada se to dogodilo.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ja sam isto tako u pravu kada kažem da ste izveštavali o svim ograničenjima u kretanju koja su uticala na patroliranje vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, zar ne, i da su svi timovi o tome obavestavali štab vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija? Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Tako je trebalo da bude.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I ako pogledate dno te stranice vidite da piše "ograničenje kretanja". Da li vi ...

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne 10. avgust.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ne. Ja sam ...

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Za 10. avgust se spominje samo preseljenje administracije patrole.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ne. Ako usmerite svoju pažnju na ovaj konkretni izveštaj, želim samo da pogledate deo gde se spominje "ograničenje kretanja" na samom

kraju ovog izveštaja. Vidite da jedina stvar o kojoj izveštava tim Podkonje u ovoj seriji 1, da im treba pismeno odobrenje da odu do radio repetitora. Da li to vidite?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Vidim. Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Tu se ništa ne govori ili se ništa ne izveštava o ograničenju kretanja koje bi uticalo na tim Podkonje u centru Knina.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: To vidim za 10. avgust. Između 10. i 11. avgusta.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Pogledajte sada dokazni predmet Tužilaštva broj P117, koji obuhvata period koji vas zanima. Dakle, gospodine Tchernetsky, videćete da je ovo izveštaj od 11. avgusta ,od 18.00 časova do 12. avgusta, do 18.00 časova. Da li vidite to?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKAT CAYLEY: Molim vas da pređemo na 3. stranicu ...

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: I tu vidite ...

ADVOKAT CAYLEY: Molim da se stranica pomeri nadole i da se izveštaj tima Podkonje vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija poveća.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Dakle, možete da vidite, gospodine Tchernetsky, da je ovo izveštaj koji je sačinjen u to vreme od 11. avgusta u 18.00 časova do 12. avgusta u 18.00 časova. Videćete da je ovde tim Podkonje uočio kuću koja gori 12. avgusta u 16.45 časova. Da li to vidite?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, vidim to. Moram da ponovim da se ne sećam tačnog datuma, tako da ne bih mogao tačno da kažem zašto nije pomenut. Barem ja ne vidim da je taj incident pomenut u ova dva izveštaja.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A vi biste se složili ukoliko se jedna jedina kuća koja gori smatra nečim značajnim za izveštavanje, onda bi deset kuća koje su zapaljane bilo još značajnije, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Svakako.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, gospodin Munkelien je već svedočio u ovom postupku, a on nije stigao u Knin do 14. avgusta 1995. godine. Da li vam je bilo poznato?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Ne mogu da se setim tačne hronologije događaja, ali znam da je činjenica da je bio sa nama. A to znači da se to možda desilo kasnije. Ne 10. avgusta, već, recimo, 12., 15. ili 16. avgusta.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Pogledajmo onda, molim vas, dokazni predmet Tužilaštva broj P67.

ADVOKAT CAYLEY: I ako možemo, molim vas, da pogledamo 2. stranicu, 9. paragraf i molim vas da se taj paragraf uveća.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Možete da mi verujete da je ovo prva naznaka u nekom izveštaju vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija da se pominje da ste vi u patroli, zajedno sa majorom Munkelienom, on se pominje po ličnom imenu - major Tor. Možete da vidite da je to 17. avgusta.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Vidim to.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ovde možete da vidite da je tim video i sledeće: jedna zapaljena kuća samo 200 metara od novih kancelarija tima u gradu Kninu.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, sećam se tog slučaja.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li je moguće da ste možda pobrkali događaje, gospodine Tchernetsky, i da je ovo, u stvari, ono što mislite da ste videli između 10. i 12. avgusta 1995. godine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Insistiram da sam video veliki požar, u stvari, ne manje od jednog bloka zgrada je gorelo. To je bilo kasno uveče, i to je bilo u avgustu. A sad, kad je reč o tačnom datumu, to ne bih mogao da kažem, ali siguran sam kad je reč o ovoj činjenici i siguran sam u pogledu lokacije gde se to desilo.

ADVOKAT CAYLEY: Časni Sude, nemam daljih pitanja koja bih postavio ovom svedoku. Hvala.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Cayley. Ostalo je samo malo vremena. Da li imate neku temu, gospodine Kehoe o kojoj biste mogli da postavljate pitanja u tri minuta koja su nam ostala?

ADVOKAT KEHOE: Ne, zaista, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Tchernetsky, moramo da završimo za danas. Želeli bismo da vas opet vidimo ovde, sutra, 21. maja u 9.00 časova. Ali bih prvo zamolio gospođu poslužiteljku da vas prvo isprati iz sudnice. Poučavam vas da ne biste trebali ni sa kim da razgovarate o svom svedočenju, o onome što ste već rekli ili što tek treba da kažete. Svakako ćete da završite svoje svedočenje sutra. Molim vas, pođite za gospođom poslužiteljkom.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Želeo bih da stranama dam neke smernice u vezi sa tim kako da se bave sa onim što nije izvešteno u izveštajima o situacijama. Očigledno, postoje dve moguće situacije. U jednoj gde se nije ni izveštavalo o nečemu i drugi konkretniji slučaj i specifičniji slučaj gde postoji rizik da se pobrkaju neki događaji i svedočenje sa događajem

iz nekog izveštaja, ali koji se možda desio nekog drugog dana u nekoj drugoj oblasti ili gde su detalji drugačiji. Kada je reč samo o tome da o nečemu nije izvešteno, ukoliko svedok kaže: nešto se desilo u nedelji između 10. i 17. avgusta, onda Pretresno veće poziva strane da se dogovore da li se taj događaj pojavljuje u izveštaju ili ne. Ako ne, ne moramo da prolazimo kroz sve ovo. Vi samo predložite svedoku da su strane pregledale izveštaje o situaciji, a zatim biste trebali detaljno da razmotrite ko kome izveštava, tako da ne bismo imali različite nivoe problema sa izveštavanjem. To može da se predloži svedoku, a zatim svedoku može da se postavi pitanje da li on ima objašnjenje zašto se takav događaj ne pominje. To bi, naravno, moglo da bude drugačije, rekao bih, da nije reč o izmišljenom riziku nego o objektivnom riziku od zabune. U tom slučaju bismo, naravno, obratili pažnju na događaj o kojem se govorilo, i tek tada bismo postavili pitanje svedoku, kao, kako mi se čini, u drugim slučajevima, onako kako je gospodin Cayley uradio - da li možda postoji rizik da je on pobrka dva događaja. To bi možda moglo da nam uštedi nešto vremena. Naravno, ovo se zasniva na pretpostavci da će strane da se nađu pre svedočenja svedoka ili kada Odbrana želi da nam skrene pažnju na nešto o čemu nije izvešteno. U isto vreme, ovi događaji pominju se na osnovu izjava svedoka po Pravilu 92ter ili rezimea njegovog svedočenja. Tako da ako o nečemu nije izveštavano, onda mislim da to ne bi ni otkrilo neku veliku tajnu, ukoliko bi se Odbrana pod tim okolnostima obratila Tužilaštvu i pitala da li se Tužilaštvo slaže da ni u jednom od izveštaja o situaciji na bilo kom nivou o ovom događaju nije izveštavano. To bi moglo da nam uštedi malo vremena. Sada ćemo da završimo za danas, do sutra, 21. maja u 9.00 časova.

Sednica je završena u 13.44 h

Nastavlja se u sredu, 21. maja 2008. godine u 9.00 h.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje